

AZ ÉPÍTÉSI PIAC JELLEMZŐIRŐL 2016 – 2017.

WÉBER LÁSZLÓ CÍMZETES EGYETEMI DOCENS

2018. MÁRCIUS 8.

MIVEL FOGLALKOZUNK ?

- **AZ ÉPÍTÉSI PIAC FOGALMA,**
- **KITEKINTÉS A MAI NEMZETKÖZI ÉPÍTÉSI PIACRA ,**
- **A MAI MAGYARORSZÁGI ÉPÍTÉSI PIAC JELLEMZŐI ,**
- **+ KITÉRŐ: A FEJLESZTÉSI CÉLÚ EU-TÁMOGATÁSOK**
- **NÉMI ÉPÍTÉSI PIACI PROGNÓZIS.**

AZ ÉPÍTÉSI PIAC FOGALMA

ÁLTALÁNOS KÖZGAZDASÁGI ÉRTELEMBEN (PAUL SAMUELSON, 1998.) A PIAC AZ A **MECHANIZMUS**, AMELY RÉVÉN

- A KERESLET, AZAZ A VÁSÁRLÓK ÉS
 - A KÍNÁLAT, AZAZ AZ ELADÓK
- KÖLCSÖNHATÁSRA LÉPNEK EGYMÁSSAL , MELYNEK SORÁN
- A TERMÉKEK ÉS A SZOLGÁLTATÁSOK ADOTT MENNYISÉGHEZ ÉS MINŐSÉGHEZ RENDELT ÁRÁT MEGHATÁROZZÁK, MAJD
 - AZOK GAZDÁT CSERÉLNEK.

AZ ÉPÍTÉSI PIACNAK AZ ÉPÍTŐIPARI TERMELÉS SAJÁTOSSÁGAIBÓL FAKADÓAN SPECIÁLIS VONÁSAI IS VANNAK.

AZ ÉPÍTŐIPARI TERMELÉS FONTOSABB SAJÁTOSSÁGAI

- MINDIG **MEGRENDELÉSRE** TERMEL,
- A TERMÉKEI: AZ ÉPÜLETEK ÉS AZ ÉPÍTMÉNYEK MINDIG **EGYEDIEK**, KÜLÖNÖSEN **NAGY ÉRTÉKŰEK**, **HOSSZÚ ÉLETTARTAMÚAK**,
- AZ ÉPÍTÉSI MUNKA IGEN **BONYOLULT MŰSZAKI FELADAT**, JELENTŐS TECHNOLÓGIAI BERENDEZKEDÉST IGÉNYEL,
- A MEGVALÓSÍTÁS **HOSSZÚ IDŐTARTAMOT** VESZ IGÉNYBE,
- AZ A **„VÉGSŐ FOGYASZTÁS”** HELYSZÍNÉN ÉS AZ IDŐJÁRÁSNAK, EGYÉB KÜLSŐ FELTÉTELEKNEK KITETT KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT TÖRTÉNIK (→ KOCKÁZATOK),

AZ ÉPÍTŐIPARI TERMELÉS FONTOSABB SAJÁTOSSÁGAI

- EHEZ SZÁMOS SZERVEZET ÉS EZEK ESZKÖZEINEK SZÁMOTTEVŐ **HELYSZÍNI KOOPERÁCIÓJA** SZÜKSÉGES,
- MEGHATÁROZÓ **A BIZALOM** A MEGRENDELŐ ÉS A MEGVALÓSÍTÓ KÖZÖTT,
- AZ ELLENÉRTÉKET ÁLTALÁBAN UTÓLAG FIZETIK MEG, ÍGY VÁLLALKOZÓI **ELŐFINANSZÍROZÁS** SZÜKSÉGES,
- A VÁSÁRLÓNAK ÉS AZ ELADÓNAK **ELŐRE KELL MEGÁLLAPODNI** A MENNYISÉGBEN, A MINŐSÉGBEN ÉS AZ ÁRBAN (SZERZŐDÉS),

AZ ÉPÍTŐIPARI TERMELÉS FONTOSABB SAJÁTOSÁGAI

- EZEKHEZ A FELTÉTELEKHEZ KÉSŐBB , A KIVITELEZÉSI MUNKA VÉGZÉSE KÖZBEN A VÁLLALKOZÓNAK CSELEKVŐEN KELL **ALKALMAZKODNIA**, A SAJÁTOSÁGOKBÓL (IS) FAKADÓ KOCKÁZATOKAT **KÉZBEN TARTANIA**, HOGY
 - AZ ELVÁLLALT ÁRBA (VÁLLALÁSI DÍJBA) ÉS
 - HATÁRIDŐBE„BELEFÉRJEN” A MŰ LÉTREHOZÁSI (KIVITELEZÉSI) FOLYAMATA.

EZEKBŐL A FŐBB SAJÁTOSSÁGOKBÓL FAKADÓAN AZ ÉPÍTÉSI PIAC

- **SZEREPLŐI:**
A VÁSÁRLÓ = A MEGRENDELŐ (ÉPÍTTETŐ),
AZ ELADÓ = AZ ÉPÍTŐIPARI VÁLLALKOZÓ
(KIVITELEZŐ, V. TERVEZŐ + KIVITELEZŐ EGYÜTT);
- **IGEN NAGYMÉRETŰ ÉS KITERJEDT;**
- **ÓRIÁSI KOOPERÁCIÓS HÁTTERE VAN: TERVEZŐK, SZAKÉRTŐK, GYÁRTÓK, KERESKEDŐK, SZÁLLÍTÓK, ALVÁLLALKOZÓK, SZOLGÁLTATÓK, VALAMINT PÉNZINTÉZETEK, BANKOK, BIZTOSÍTÓK;**
- **A „HÁTTÉR” KOOPERÁCIÓS SZERVEZETEI IGEN DIFFERENCIÁLTAK (MÉRET, SZAKMA, KÉPESSÉGEK, STB.);**

- **A MAGAS (ÉS KÖLTSÉGES) TECHNOLÓGIAI KÖVETELMÉNYEKBŐL ÉS AZ ELŐFINANSZÍROZÁSI IGÉNYBŐL FAKADÓAN: TŐKEERŐS VÁLLALKOZÁSOK (IS) SZÜKSÉGESEK ;**
- **A NAGY ÉRTÉKEKBŐL ÉS AZ EGYEDI KÖRÜLMÉNYEKBŐL FAKADÓAN: KOMOLY KOCKÁZATOK VANNAK, EZEK KEZELÉSE FONTOS (SZERZŐDÉSEK, BIZTOSÍTÉKOK, BIZTOSÍTÁSOK, STB.).**

ÖSSZEFOGLALVA:

- **AZ ÉPÍTÉSI PIAC IGEN ÖSSZETETT,**
- **AZ ÉPÍTŐIPAR A NEMZETGAZDASÁGOK MEGHATÁROZÓ ÁGAZATA.**

TÉMÁNK LESZ TEHÁT

- **A KERESLET ÉS A KÍNÁLAT JELLEMZŐI,**
- **AZ ÉPÍTÉSI KÍNÁLAT : AZ ELADÓK, AZAZ A VÁLLALKOZÁSOK, CÉGEK HELYZETE,**
- **EZEKNEK A CÉGEKNEK A PRODUKCIÓJA, AZAZ AZ ÉPÍTŐIPARI TERMELES (PÉNZBEN KIFEJEZVE).**

AZ EGYES ORSZÁGOK, TÉRSÉGEK ÉPÍTÉSI PRODUKCIÓJÁT, AZ AZOKAT LÉTREHOZÓ LEGJELENTŐSEBB CÉGEK MŰKÖDÉSÉT ÉS ADATAIT RENDSZERESEN ELEMZIK; FONTOS MUTATÓSZÁM, HISZEN AZ ADOTT TÉRSÉG, ORSZÁG BERUHÁZÁSI (FELHALMOZÁSI) KÉPESSÉGÉT, VÉGSŐ SORON A FEJLŐDÉSÉT (IS) MUTATJA.

(MÓDSZERTANI) NEHÉZSÉGEK AZ ADATOKKAL KAPCSOLATBAN

- **EGYÁLTALÁN VANNAK-E? KONZEKVENSEK-E?**
- **SZÁMVITELI, JOGI KÜLÖNBÖZŐSÉGEK;**
- **ÜZLETI (PÉNZÜGYI) ÉV ? NAPTÁRI ÉV ?**
- **NEMZETKÖZI (SOKSZOR GLOBÁLIS) MŰKÖDÉS → A DEVIZAÁRFOLYAMOK ELTÉRÉSEI, A SZÁMBAVÉTEL IDŐPONTJA, HALMOZÓDÁSOK KISZŪRÉSE, STB. (MI A KSH ÉVES KÖZÉPÁRFOLYAMAIVAL SZÁMOLUNK);**
- **AGGREGÁLÁSI KÜLÖNBÖZŐSÉGEK (IDŐIGÉNY);**
- **AZ ÁRSZÍNVONALAK DIFFERENCIÁI;**
- **A 2017. ÉVI ADATOK MÉG CSAK IGEN KIS RÉSZBEN ÁLLNAK RENDELKEZÉSRE.**

SZÁMUNKRA MOST ELSŐSORBAN A TENDENCIÁK ÉS A NAGYSÁGRENDEK FONTOSAK.

AZ ÉPÍTÉSI PIAC LÉNYEGÉBEN MAGA MÖGÖTT TUDJA A 2008-BAN KEZDŐDÖTT PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI VÁLSÁGOT, ANNAK MÁRA MÁR ALIG VAN HATÁSA AZ INGATLANPIACRA → ÍGY AZ ÉPÍTŐIPARRA

MI TÖRTÉNT 2008 - 2012. KÖZÖTT, A VÁLSÁG INTENZÍV IDŐSZAKÁBAN?

EGYRÉSZT AZ ÁLTALÁNOS ÜZLETI ÉS INGATLANPIACI PERSPEKTÍVA RENDKÍVÜL ERŐSEN BESZŰKÜLT, MÁSRÉSZT ÁLTALÁNOS PÉNZÜGYI FORRÁSCSÖKKENÉS TÖRTÉNT

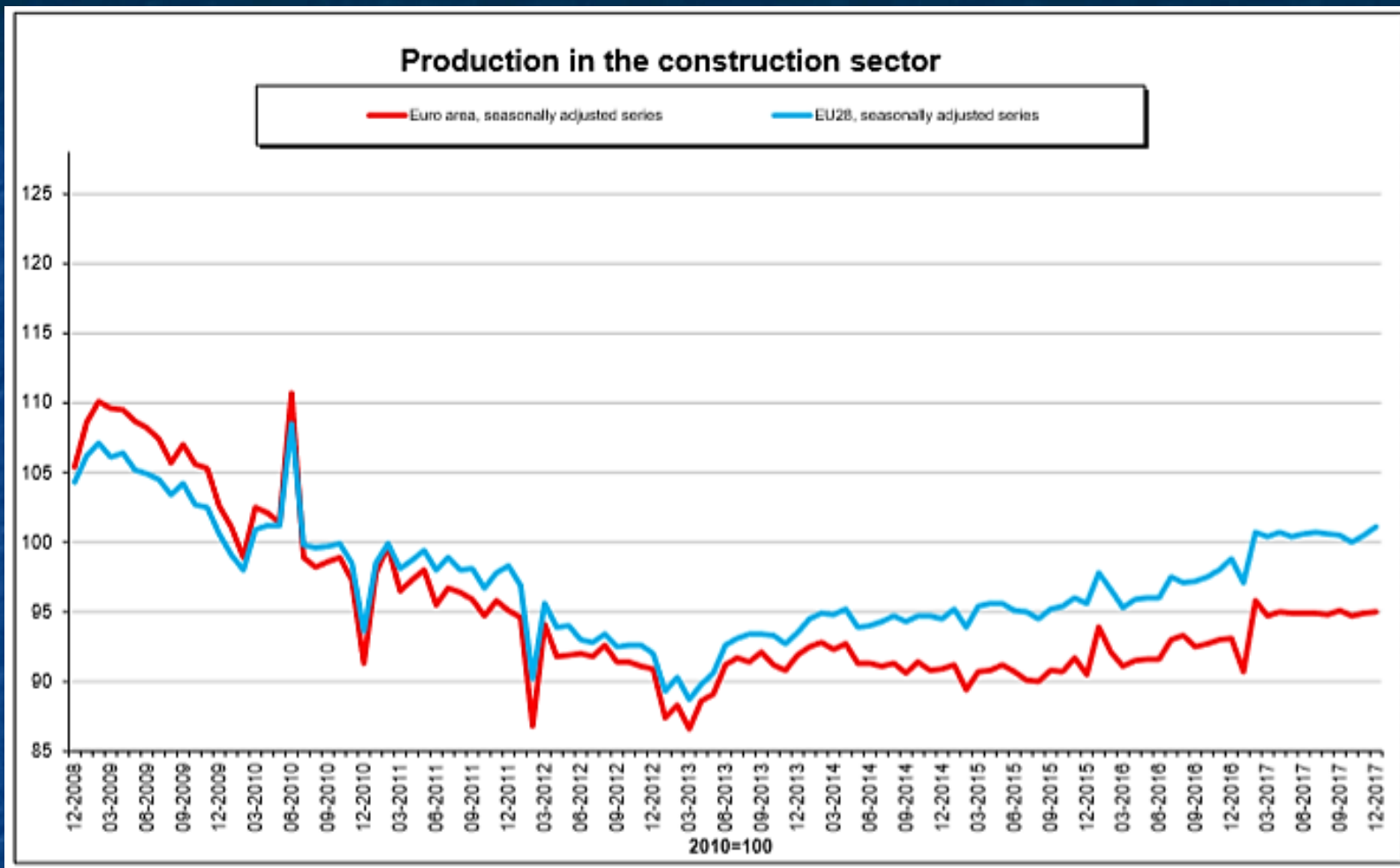
- **MIND A MAGÁNFEJLESZTŐK ESETÉBEN (BANKI FORRÁSHIÁNY ÉS ÓVATOSSÁG, HITELSZŰKE),**
- **MIND A KÖZMEGRENDELÉSEK ESETÉBEN (FORRÁSHIÁNY, MERT A VÁLSÁGKEZELÉSRE KELLETT A KÖLTSÉGVETÉS PÉNZE).**

- **AZ ÉPÍTŐIPARI MEGRENDELÉSEK JELENTŐS VISSZAESÉSE, A TERMELÉS KOMOLY CSÖKKENÉSE KÖVETKEZETT BE 2008-2012. KÖZÖTT ÉS A HATÁSAI 2015-IG ELHÚZÓDTAK.**
- **AZ EURÓPAI UNIÓ ORSZÁGAIBAN 2015. KÖZEPÉN LASSÚ TERMELÉSNÖVEKEDÉS KEZDŐDÖTT, AMI MA IS TART.**
- **DIFFERENCIÁLT NÖVEKEDÉS A VILÁG TÖBBI RÉSZÉN.**

FORRÁS: EUROSTAT

10 ÉV : AZ ÉPÍTŐIPARI TERMEELÉS AZ EU-BAN

FORRÁS: EUROSTAT, 2018. 02. 19.

NAGY VISSZAESÉS, MAJD LASSÚ EMELKEDÉS

AZ ÉPÍTÉSI PRODUKCIÓ SZÁMADATOKBAN 2016-BAN

EURÓPAI UNIÓ	1.278 MILLIÁRD EURÓ
USA	1.094 MILLIÁRD EURÓ
JAPÁN	431 MILLIÁRD EURÓ
(KÍNA	900 MILLIÁRD EURÓ ?)

**A VILÁG EGÉSZÉNEK ÉPÍTŐIPARI TERMELÉSE:
MINTEGY 8.500 MILLIÁRD DOLLÁR
~ 7.700 MILLIÁRD EURÓ**

(FORRÁS: KEY FIGURES 2016., FIEC 2017.; GLOBAL INSIGHT, KHL)

AZ EU TAGORSZÁGAI ÉPÍTŐIPARI TERMELÉSE, 2016.

• NÉMETORSZÁG	310 MD €
• EGYESÜLT KIRÁLYSÁG	175 MD €
• FRANCIAORSZÁG	165 MD €
• OLASZORSZÁG	126 MD €
• SPANYOLORSZÁG	108 MD €
• HOLLANDIA	61 MD €
• SVÉDORSZÁG	48 MD €
• LENGYELORSZÁG	48 MD €
• BELGIUM	44 MD €
• AUSZTRIA	35 MD €
• FINNORSZÁG	32 MD €
• DÁNIA	26 MD €
• CSEHORSZÁG	17 MD €
• ÍRORSZÁG	15 MD €
• PORTUGÁLIA	11 MD €
• ROMÁNIA	9 MD €
• GÖRÖGORSZÁG	9 MD €

(FORRÁS: KEY FIGURES 2016., FIEC 2017.)

AZ EU TAGORSZÁGAI ÉPÍTŐIPARI TERMELÉSE, 2016.

• BULGÁRIA	8 MD €
• SZLOVÁKIA	7 MD €
• MAGYARORSZÁG	6 MD €
• LUXEMBURG	6 MD €
• LITVANIA	2 MD €
• HORVÁTOR SZÁG	2 MD €
• LETTORSZÁG	2 MD €
• ÉSZTORSZÁG	2 MD €
• SZLOVÉNIA	2 MD €
• CIPRUS	2 MD €
• MÁLTA	0,8 MD €

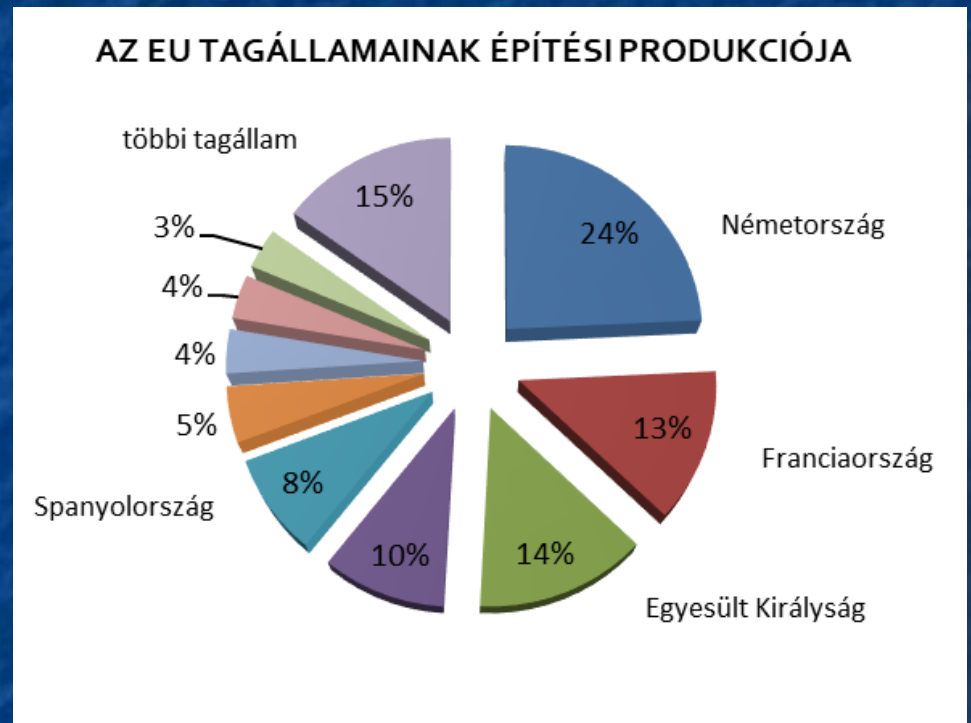
AZ EU-N KÍVÜLI EURÓPAI ORSZÁGOK KÖZÜL

• TÖRÖKORSZÁG	129 MD €
• SVÁJC	61 MD €
• NORVÉGIA	60 MD €

(FORRÁS: KEY FIGURES 2016., FIEC 2017.)

NÉMETORSZÁG	310
EGY. KIRÁLYSÁG	175
FRANCIAORSZÁG	165
OLASZORSZÁG	126
SPANYOLORSZÁG	108
HOLLANDIA	61
SVÉDORSZÁG	48
LENGYELORSZÁG	48
BELGIUM	44
TÖBBI TAGÁLLAM	193

ÖSSZESEN MD € 1.278

(FORRÁS: KEY FIGURES 2016., FIEC 2017.)

A LEGJELENTŐSEBB EURÓPAI ÉPÍTŐIPARI CÉGEK

1. VINCI (francia)	38,1 MD € = 11.867 MD Ft	VILÁGRANGLISTA 6. (6,6 x Magyarország)
2. ACS (spanyol)	32,0 MD € = 9.967 MD Ft	VILÁGRANGLISTA 7. (5,5 x Magyarország)
3. BOUYGUES (francia)	31,8 MD € = 9.904 MD Ft	VILÁGRANGLISTA 10.
4. HOCHTIEF (német)	22,3 MD € = 6.946 MD Ft	VILÁGRANGLISTA 13.
5. SKANSKA (svéd)	15,4 MD € = 4.797 MD Ft	VILÁGRANGLISTA 17.
6. STRABAG (osztrák)	12,4 MD € = 3.862 MD Ft	VILÁGRANGLISTA 20. (2,1 x Magyarország)

(FORRÁS: ENR Engineering News-Record, 2017. november; www.statista.com)

A LEGJELENTŐSEBB AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBELI ÉPÍTŐIPARI CÉGEK

1. BECHTEL	világranglista 12. helyezett
2. FLOUR CORP.	világranglista 18. helyezett
3. CB & LLC	világranglista 34. helyezett
4. AECOM	villágranglista 36. helyezett
5. KIEWIT CORP.	világranglista 51. helyezett

(FORRÁS: ENR Engineering News-Record, 2017. november)

A LEGJELENTŐSEBB JAPÁN ÉPÍTŐIPARI CÉGEK

1. OBAYASHI CORP.	világranglista 16. helyezett
2. KAJIMA CORP.	világranglista 19. helyezett
3. SHIMIZU CORP.	világranglista 22. helyezett
4. TAISEI CORP.	világranglista 24. helyezett
5. TAKENAKA CORP.	világranglista 30. helyezett

(FORRÁS: ENR Engineering News-Record, 2017. november)

A LEGJELENTŐSEBB KÍNAI ÉPÍTŐIPARI CÉGEK

- 1. CHINA STATE CONSTRUCTION ENG'G CORP. LTD.**
világranglista 1. helyezett
- 2. CHINA RAILWAY GROUP LTD.**
világranglista 2. helyezett
- 3. CHINA RAILWAY CONSTRUCTION CORP. LTD.**
világranglista 3. helyezett
- 4. CHINA COMMUNICATIONS CONST. GROUP LTD.**
világranglista 4. helyezett
- 5. POWER CONSTRUCTION CORP. OF CHINA**
világranglista 5. helyezett

(FORRÁS: ENR Engineering News-Record, 2017. november)

MIVEL FOGLALKOZUNK ?

- ✓ **AZ ÉPÍTÉSI PIAC FOGALMA**
- ✓ **KITEKINTÉS A NEMZETKÖZI ÉPÍTÉSI PIACRA,**
 - **A MAGYARORSZÁGI ÉPÍTÉSI PIAC JELLEMZŐI,**
 - **NÉMI ÉPÍTÉSI PIACI PROGNÓZIS**

A GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI VÁLSÁG HATÁSAI A MAGYARORSZÁGI INGATLANFEJLESZTÉSRE ÉS AZ ÉPÍTÉSI PIACRA

**A 2008. ÉVI VÁLSÁG A MAGYAR GAZDASÁGOT
EGYEBKÉNT IS ROSSZ ÁLLAPOTABAN ÉRTE.**

**AZÓTA A HELYZET TÖBB TÉREN FOKOZATOSAN
KEDVEZŐEN VÁLTOZOTT A NEMZETGAZDASÁG
SZINTJÉN:**

- **JAVULT AZ ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS HELYZETE,**
- **NINCSENEK LIKVIDITÁSI PROBLÉMÁK,**
- **BŐVÜLTEK A HITELLEHETŐSÉGEK (MNB – NHP),**
- **HOZZÁFÉRHEŐK AZ EURÓPAI UNIÓS FEJLESZTÉSI
FORRÁSOK,**
- **VISSZATÉRŐBEN A BEFEKTETŐI BIZALOM,**
- **LAKÁSÉPÍTÉSI BOOM.**

**AZÓTA A HELYZET TÖBB TÉREN FOKOZATOSAN
KEDVEZŐEN VÁLTOZOTT A NEMZETGAZDASÁG
SZINTJÉN – UGYANAKKOR MA IS VELÜNK ÉLŐ
ALAPVETŐ „KERESLETI” PROBLÉMÁK:**

- **ÓVATOS BERUHÁZÁSI KEDV (AZ OLCSÓ HITEL
ELLENÉRE),**
- **HAZAI TERMELŐ BERUHÁZÁSOK HIÁNYA,**
- **TERMELÉSI PROGNÓZISOK?**
- **ÉRTÉKESÍTÉSI KILÁTÁSOK?**

ÖSSZEFOGLALVA:

- A PÉNZPIACI, BANKI HELYZET JAVULÁSA, A FEJLESZTÉSI FORRÁSOK RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA EGYRE JOBBAN INSPIRÁLJA A BERUHÁZÁSOKAT,
- VISSZATÉRŐ BERUHÁZÁSI KEDV A MAGÁNSZFÉRÁBAN (LAKÁS, STB.)
- UGYANAKKOR A REÁLGAZDASÁGI PROGNÓZISOK SOK BIZONYTALANSÁGOT JELEZNEK: MENNYIRE KOMOLYAK AZ ÜZLETI PERSPEKTÍVÁK?

EZEK A KÖRÜLMÉNYEK EGYÜTTESEN DETERMINÁLJÁK A HAZAI MAGÁNFEJLESZTÉSEKET ÉS A KÖZCÉLÚ FEJLESZTÉSEKET, ÁLTALÁBAN AZ INGATLANFEJLESZTÉSEKET →
ÍGY AZ ÉPÍTŐIPAR LEHETŐSÉGEIT IS

AZ ELMÚLT NÉHÁNY ÉVRE (2104 – 2016.) JELLEMZŐ MEGRENDELŐI (KERESLETI) VONÁSOK

A MAGÁNCÉLÚ FEJLESZTÉSEK ESETÉBEN:

- IGEN SZŪKÖS VOLT AZ ÜZLETI, ÉRTÉKESÍTÉSI PERSPEKTÍVA: FEJLESZTÉSEK? LASSAN NÖVEKVŐ A HAZAI FIZETŐKÉPES KERESLET, RELATÍVE BIZONYTALAN MEGTÉRÜLÉS,
- MAGYARORSZÁG VONZEREJE?
- KISZÁMÍTHATATLANSÁG (PÉLDÁUL KORMÁNYZATI HATÁSOK);
- KOCKÁZATKERÜLÉS → INKÁBB KIVÁRÁS? MÁS TERÜLETEK PREFERÁLÁSA ?

A KÖZCÉLÚ FEJLESZTÉSEK HELYZETE:

2015. ÉV VÉGÉIG SZINTE CSAKIS AZ EU-TÁMOGATÁSOK ÁLTAL LEHETŐVÉ TETT BERUHÁZÁSOK VOLTAK A KÖZSZFÉRÁBAN.

MI VÁLTOZOTT 2016. ÉV VÉGÉN ÉS 2017-BEN?

A **MAGÁNCÉLÚ FEJLESZTÉSEK** ESETÉBEN

- JELENTŐSEN JAVULT A MAGYAR NEMZETGAZDASÁG KÜLFÖLDI MEGÍTÉLÉSE (HITELMINŐSÍTŐK, STB.)
- AZ „ELMARADT BERUHÁZÁSOK” PÓTLÁSA – SZOLGÁLTATÁSOK (IRODA, SZÁLLODA, KERESKEDELEM, STB.)
- LAKÁSPIACI UGRÁS (TERMÉSZETES VAGY MESTERSÉGES?)

A **KÖZCÉLÚ FEJLESZTÉSEK** HELYZETE

- VÁLTOZÁS 2016-2017. ÉVEKBEN: A MAGYAR KÖLTSÉGVETÉS JAVULÓ HELYZETE → NÖVEKVŐ HAZAI FORRÁSOK IS A KÖZCÉLÚ FEJLESZTÉSEKBEN
- A JELENTŐS (ÉS ELŐREHOZOTT) EU-FEJLESZTÉSEK
- ORSZÁGGYŰLÉSI VÁLASZTÁSOK 2018-BAN ...

KITÉRŐ ELVI TÉMA: A FEJLESZTÉSI CÉLÚ EU-TÁMOGATÁSOK

AZ EURÓPAI UNIÓ FONTOS ALAP-CÉLKITŰZÉSE SEGÍTENI AZ ELMARADOTT TAGÁLLAMOK ÉS TÉRSÉGEK TÁRSADALMI-GAZDASÁGI FELZÁRKÓZTATÁSÁT; ENNEK ÉRDEKÉBEN A KÖZÖS KÖLTSÉGVETÉSBŐL A TAGÁLLAMOK, ILLETVE AZOK RÉGIÓI - FEJLETTSÉGI SZINTJÜKTŐL FÜGGŐEN - JELENTŐS STRUKTURÁLIS ÉS KOHÉZIÓS TÁMOGATÁSOKAT KAPNAK; FORRÁSOK: NÉGY STRUKTURÁLIS ALAP

- **AZ EURÓPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP (ERFA),**
 - **AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP (ESZA),**
 - **AZ EURÓPAI MEZŐGAZDASÁGI ORIENTÁCIÓS ÉS GARANCIA ALAP,**
 - **A HALÁSZATI ORIENTÁCIÓS ALAP,**
- EGY KOHÉZIÓS ALAP (KÖRNYEZETVÉDELEM, KÖZLEKEDÉS).**

A TÁMOGATÁSI RENDSZER FONTOSABB SZABÁLYAI

- EU-SZINTEN MEGHATÁROZOTT **PRIORITÁSOK**,
- HÉT ÉVRE SZÓLÓ TÁMOGATÁSI **PERIÓDUSOK** (2008-13, 2014-20),
- EU-SZINTŰ **„FORRÁSELOSZTÁS”** A TAGÁLLAMOK KÖZÖTT,
- MEGÁLLAPODÁSOK AZ EU ÉS AZ EGYES TAGÁLLAMOK KÖZÖTT
 - A FELHASZNÁLÁS **KONKRÉT CÉLJAIRÓL**,
 - AZ EGYES PROGRAMCSOMAGOK **KERETÖSSZEGEI** FELOSZTÁSÁRÓL,
 - AZ **ÖNRÉSZESEDES** ARÁNYAIRÓL,
 - A KAPCSOLÓDÓ TAGÁLLAMI **MŰKÖDTETÉSI RENDSZERRŐL** (INTÉZMÉNYEK, MŰKÖDÉS, ELJÁRÁSREND, OPERATÍV PROGRAMOK, TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉSEK, STB.),

A TÁMOGATÁSI RENDSZER FONTOSABB SZABÁLYAI

- AZ EGYES PROJEKTFEJLESZTÉSEK **TAGÁLLAMI HATÁSKÖR**BEN VANNAK,
- KIVÉVE: AZ EGYEDI NAGYPROJEKTEK > 50 MILLIÓ EURO,
- AZ EU FOLYAMATOSAN, UTÓLAG **FINANSZÍROZZA** A FOLYAMATBAN LÉVŐ FEJLESZTÉSEKET,
- A TAGÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉSEK „TERHÉRE” ELŐLEGEK FIZETHETŐK
- **ELLENŐRZÉSI** RENDSZEREKET MŰKÖDTET.

A 2014 – 2020. KÖZÖTTI IDŐSZAK FEJLESZTÉSI CÉLÚ EU-TÁMOGATÁSAI

**AZ EU TÁMOGATÁSI POLITIKÁJÁNAK ELVEI ÉS
MECHANIZMUSA NEM VÁLTOZTAK; AZ ÚJ TEMATIKUS
FEJLESZTÉSI CÉLOK:**

- **A KUTATÁS-FEJLESZTÉS TEVÉKENYSÉG ERŐSÍTÉSE,**
- **AZ INFOKOMMUNIKÁCIÓS TECHNOLÓGIA
TERJEDÉSE,**
- **A KISVÁLLALKOZÁSOK VERSENYKÉPESSÉGÉNEK
FOKOZÁSA,**
- **AZ ALACSONY CO2 KIBOCSÁTÁSÚ GAZDASÁG
TÁMOGATÁSA,**
- **ALKALMAZKODÁS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSHOZ,**
- **A KÖRNYEZETVÉDELEM FEJLESZTÉSE,**

A 2014 – 2020. KÖZÖTTI IDŐSZAK FEJLESZTÉSI CÉLÚ EU-TÁMOGATÁSAI

**AZ EU TÁMOGATÁSI POLITIKÁJÁNAK ELVEI ÉS
MECHANIZMUSA NEM VÁLTOZTAK; AZ ÚJ TEMATIKUS
FEJLESZTÉSI CÉLOK:**

- **A FENNTARTHATÓ KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE,**
- **A FOGLALKOZTATÁS ÉS A MUNKAERŐ-MOBILITÁS
ÖSZTÖNZÉSE,**
- **A SZEGÉNYSÉG ELLENI KÜZDELEM,**
- **BERUHÁZÁS AZ OKTATÁSBA, KÉSZSÉGEKBE, AZ
EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁSBA,**
- **A KÖZIGAZGATÁS HATÉKONYSÁGÁNAK FOKOZÁSA.**

**EZEKHEZ A TEMATIKUS CÉLOKHOZ ALKALMAZKODVA,
AZ EURÓPAI UNIÓVAL TÖRTÉNT PARTNERSÉGI
MEGÁLLAPODÁS ALAPJÁN MAGYARORSZÁG 2014 –
2020. ÉVEKBEN**

- **AZ EURÓPAI REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAP (ERFA),**
- **AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP (ESZA) ÉS**
- **A KOHÉZIÓS ALAP**

**FORRÁSAIBÓL (ÁRFOLYAMTÓL FÜGGŐEN) ÖSSZESEN
MINTEGY 7.600 MD Ft**

FEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSHOZ

**JUT, AMIT TERMÉSZETESEN KIEGÉSZÍTENEK A HAZAI
ÖNRÉSZ-ÖSSZEGEK; ÍGY A**

**TELJES FEJLESZTÉSI FORRÁS
TÖBB, MINT 9.000 MD Ft**

LESZ.

**ÖSSZESEN ÍGY A
TELJES FEJLESZTÉSI FORRÁS TÖBB, MINT 9.000 MD Ft
LESZ.**

ÖSSZEHASONLÍTÁSKÉNT:

**A 2008-13 KÖZÖTTI IDŐSZAK EU-FEJLESZTÉSI
FORRÁSAI (ÁRFOLYAMTÓL FÜGGŐEN) ÖSSZESEN
MINTEGY 8.200 MD Ft –OT TETTEK KI.**

ÚJ KORMÁNYZATI FILOZÓFIA A FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁT ILLETŐEN: AZOK ELSŐSORBAN

- **A HAZAI GAZDASÁG VERSENYKÉPESSÉGÉT JAVÍTSÁK,**
- **AZ ORSZÁG TELJESÍTŐKÉPESSÉGÉT FEJLESSZÉK.**

SZÉCHENYI 2020 PROGRAM

A KORÁBBI HIBÁKBÓL TANULVA + ÚJ PRIORITÁSOK MENTÉN:

- **ÖSSZESEGÉBEN KEVESEBB (TÍZ) OPERATÍV PROGRAM,**
- **TÖBB TRANSZEURÓPAI ÖSSZEFÜGGŐ PROJEKT,**
- **ELSŐSORBAN AZ ÁLLAM JELÖLI KI A KÖZCÉLÚ FEJLESZTÉSEKET,**
- **ERŐSEN KÖZPONTOSÍTOTT DÖNTÉSEK,
A KÖZPONT A MINISZTERELNÖKSÉG LETT,**
- **ELLENŐRZÉS, KOORDINÁCIÓ: SZINTÉN A MINISZTERELNÖKSÉGNÉL.**

AZ ERRE VONATKOZÓ **KORMÁNYZATI TERVEK** SZERINT EZEN EURÓPAI UNIÓS FEJLESZTÉSI FORRÁSOKNAK

- 60 %-ÁT KELL KÖZVETLENÜL
GAZDASÁGFEJLESZTÉSRE FORDÍTANI, ÁM MÁS
SZEMLÉLETTEL: (RÉSZBEN) VISSZATÉRÍTENDŐ
FORRÁSOK FORMÁJÁBAN,
- 40 %-ÁT A HUMÁN ERŐFORRÁS-FEJLESZTÉS,
AZ INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS,
A KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS
AZ ENERGIAHATÉKONYSÁG
CÉLTERÜLETEK KÖZÖTT KELL ALLOKÁLNI.

BÁR SOK PROGRAMHOZ SZÜKSÉGES ÉPÍTÉSI
TEVÉKENYSÉG, LÉNYEGESEN **KISEBB ARÁNY JUT AZ
ÉPÍTÉSSEL** ÖSSZEFÜGGŐ FEJLESZTÉSEKRE, MINT A
KORÁBBI CIKLUSBAN

(AZ NGM BECSLÉSE: ~ 3.500 MILLIÁRD Ft LESZ)

A PROGRAMOK JÓ RÉSZÉNEK A TELJESÍTÉSE MÁR FOLYAMATBAN VAN:

- **2017. MÁRCIUS 31-IG MEGHIRDETTÉK AZ ÖSSZES FEJLESZTÉSI FORRÁST,**
- **105 %-RA „TÚL IS HIRDETTÉK” A FORRÁSOKAT (A BIZTONSÁG MIATT; HA KELL, A MAGYAR KORMÁNY KIEGÉSZÍTI A PÉNZÜGYI FORRÁSOKAT),**
- **BEÉRKEZETT 153.000 PÁLYÁZAT, AZ ELBÍRÁLÁS FOLYAMATOS ÉS A VÉGÉHEZ KÖZELÍT,**
- **A CÉL: 2018. MÁRCIUS 31-IG AZ ÖSSZES FORRÁST ODAÍTÉLNI A PÁLYÁZÓKNAK,**
- **A FORRÁSOKNAK CSAKNEM A FELÉT MÁR KI IS FIZETTÉK (JÓRÉSzt ELŐLEGEK FORMÁJÁBAN).**

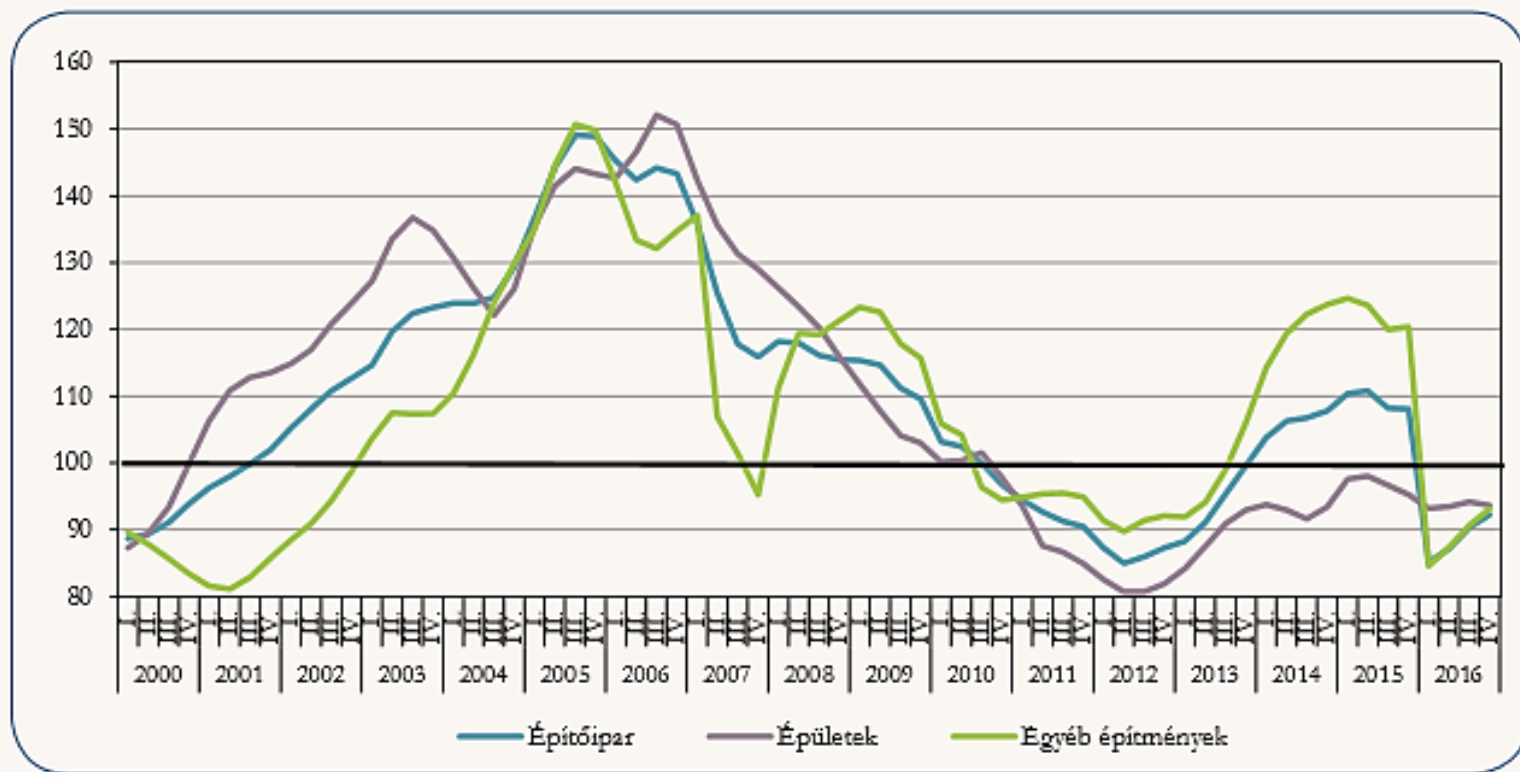
A V4 + 4 ORSZÁGOKHOZ (CZ + PL + SK + SL + CR + RO + BG) VISZONYÍTVÁ IDŐARÁNYOSAN NAGYON JÓL ÁLLUNK EZEN A TÉREN.

VISSZA AZ ALAPTÉMÁNKHOZ, **AZ ÉPÍTÉSI PIAC** HELYZETÉHEZ

AZ UTÓBBI ÉVEKBEN LÉNYEGÉBEN CSAKIS EZEKBŐL AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOKBÓL LEHETETT KÖZCÉLBŐL FEJLESZTENI MAGYARORSZÁGON - ÁM EZ NEM VOLT PROBLÉMAMENTES , MERT

- RENDRE **ELMARADTAK** A TERVSZERŐ TELJESÍTÉSEK,
- CSAK A „**MAGYAR VÁGTA**” RÉVÉN SIKERÜLT AZ EU FEJLESZTÉSI FORRÁSAINAK CSAKNEM TELJES EGÉSZÉT LEHÍVNI AZ ELŐZŐ CIKLUS (2014-2015. ÉV) VÉGÉN.

Az építőipari termelés trendje
(2010 átlaga = 100%)

FORRÁS: JELENTÉS AZ ÉPÍTŐIPAR 2016. ÉVI TELJESÍTMÉNYÉRŐL, KSH, 2017.

MIÉRT MARADTAK EL A BERUHÁZÁSI TELJESÍTÉSEK?

- **A PROJEKTEK MŰSZAKI ELŐKÉSZÍTETLENSÉGE,**
- **A PROJEKTEK PÉNZÜGYI „ALULTERVEZETTSÉGE”,**
- **A HAZAI (ÁLLAMI VAGY ÖNKORMÁNYZATI) ÖNRÉSZ HIÁNYA,**
- **A BÜROKRÁCIA TÚLSÚLYA, KÖZBESZERZÉSI ANOMÁLIÁK,**
- **A POLITIKA „TÚLDIMENZIONÁLTSÁGA” .**

TEHÁT:

A HAZAI ÉPÍTŐIPAR SZÁMÁRA KERESLETET 2010-2015. ÉVEKBEN SZINTE CSAKIS A KÖZSZFÉRA JELENTETTE, NAGY PROBLÉMA VOLT, HOGY MAGÁNFEJLESZTÉS („VALÓS PIAC”) ALIG VOLT, A MŰKÖDÉSI HITELEZÉS VÁLTOZATLANUL SZŰK.

KÖVETKEZMÉNY: →

→ **AZ ÉPÍTŐIPAR, 2008 – 2012. KÖZÖTTI ÉVEKBEN ÁTÉLT MÉLY VÁLSÁGA CSAK IGEN LASSAN MÚLT EL; ENNEK MA IS VANNAK TÜNETEI:**

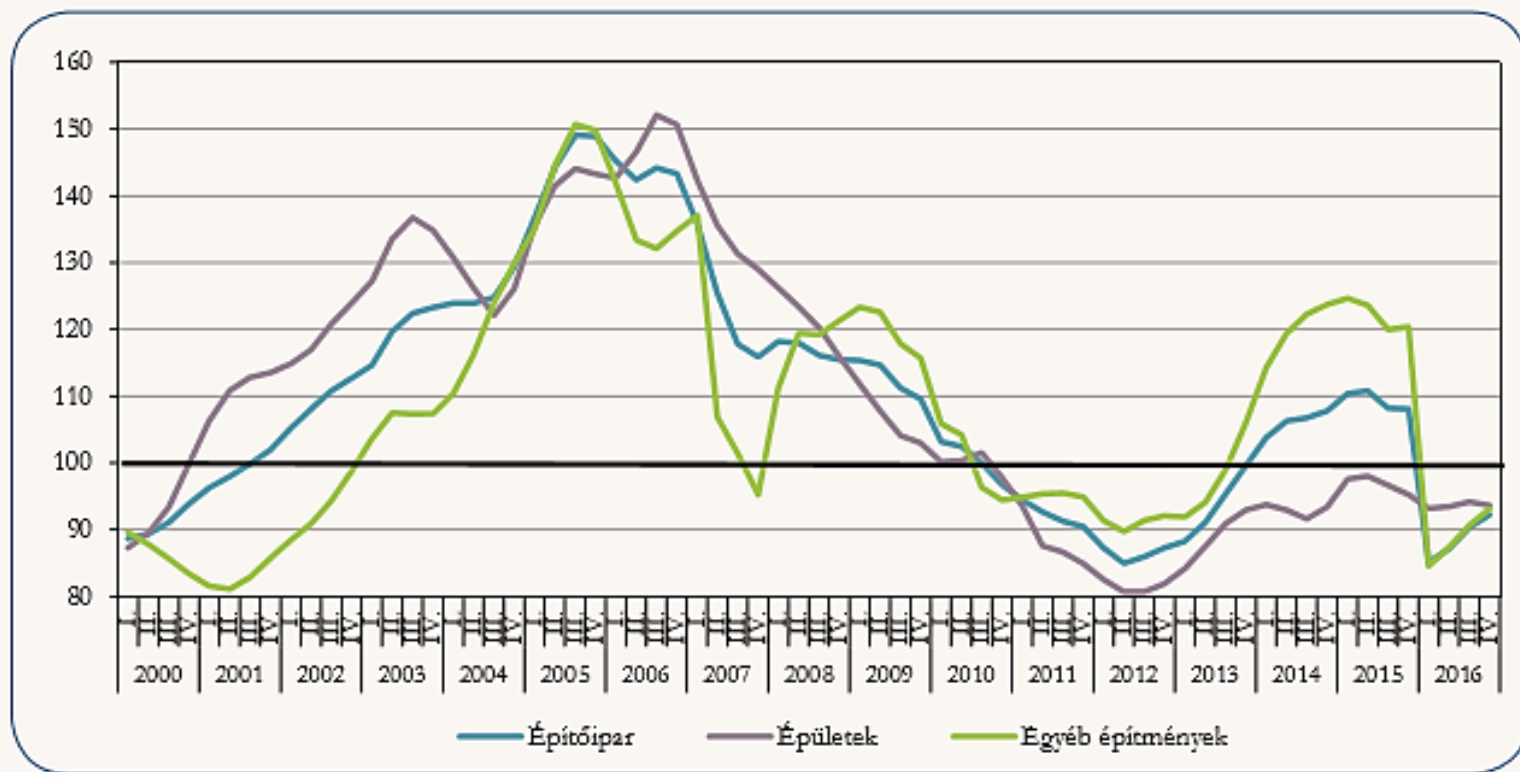
- **LIKVIDITÁSI PROBLÉMÁK, LÁNCTARTOZÁS (2017. ÉV VÉGÉN LEGALÁBB 150 MILLIÁRD Ft);**
- **SÚLYOSAN NÖVEKVŐ SZAKEMBERHIÁNY;**
- **VÁLLALATI CSŐDÖK, FELSZÁMOLÁSOK (DOMINÓHATÁS);**
- **KORRUPCIÓ ÉS ANNAK KÖVETKEZMÉNYEI;**
- **ÁLLAMI (KORMÁNYZATI) REAKCIÓ: PERMANENS JOGI TÚLSZABÁLYOZÁS.**

A VÁLSÁG „LECSENGÉSE” UTÁN, ÁM AZZAL IS ÖSSZEFÜGGÉSBEN MÁS, ÚJABB PROBLÉMÁK JELENTKEZTEK, JELENTKEZNEK

A TÉNYEK : MAGYARORSZÁGI ADATOK, 2016.

- **A 2016. ÉVI BRUTTÓ HAZAI TERMÉK (GDP) ÖSSZEGE:
35.420 MILLIÁRD FORINT**
- **ÉPÍTÉSI TERMELÉS: 1.813 MILLIÁRD FORINT
GDP- ARÁNYOSAN 5,12 %; AZ EU – ÁTLAG: 8,60 %
(2016. ÉVBEN AZ EU TERMELÉSÉNEK 0,47 %-A)**
- **AZ ÉPÍTÉSI PRODUKCIÓ ÖSSZEGE:
2006-BAN 2.205 MD Ft FOLYÓ ÁRON,
:
2010 - BEN 1.785 ,
2012 - BEN 1.604,
2013 - BAN 1.775,
2014 - BEN 2.056,
2015 - BEN 2.172,
2016 - BAN 1.813 MD Ft
2017 - BEN 2.495 MD Ft FOLYÓ ÁRON**

Az építőipari termelés trendje
(2010 átlaga = 100%)

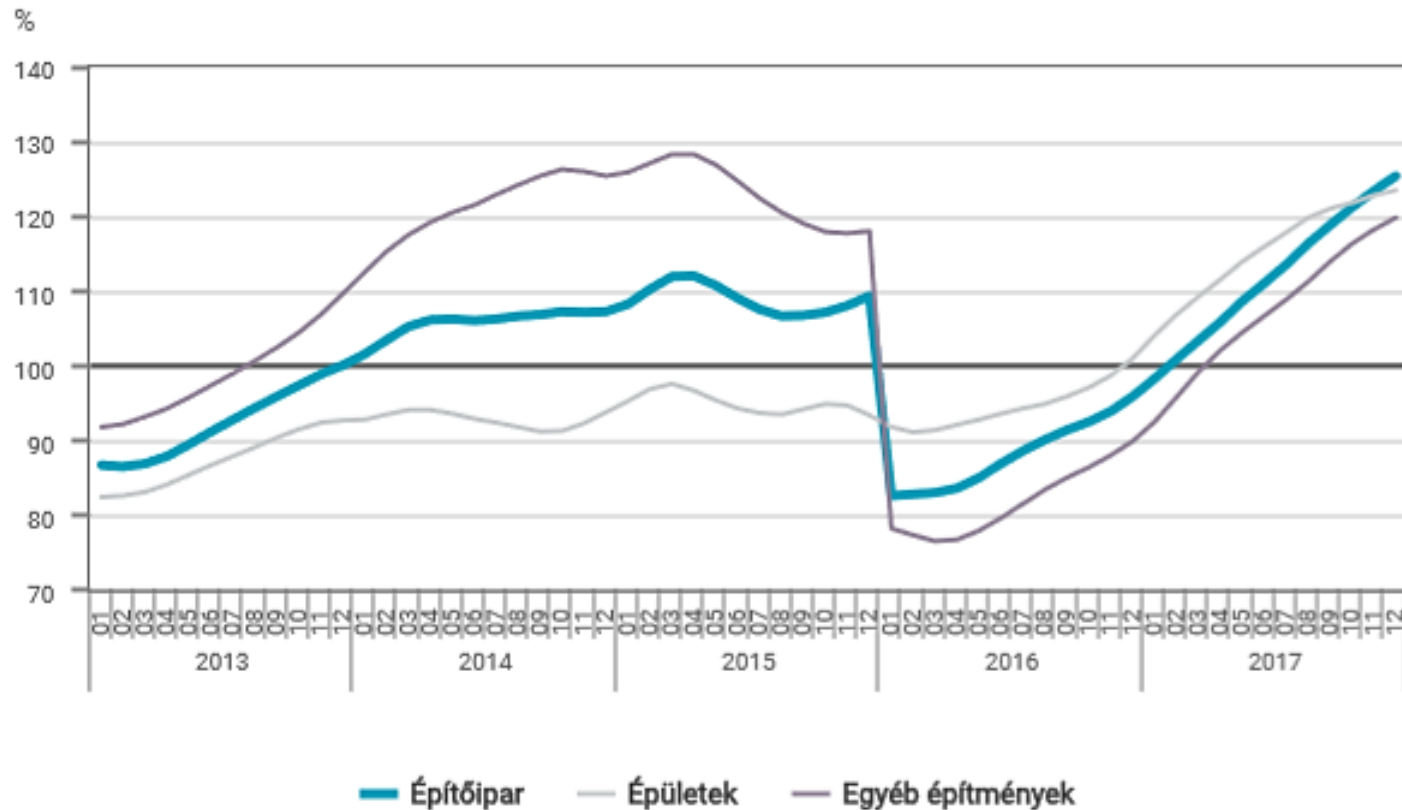
FORRÁS: JELENTÉS AZ ÉPÍTŐIPAR 2016. ÉVI TELJESÍTMÉNYÉRŐL, KSH, 2017.

EMLÉKEZTETŐÜL

10 ÉV – AZ ÉPÍTŐIPARI TERMELÉS AZ EU-BAN

Az építőipari termelés trendje (2010 havi átlaga = 100%)

FORRÁS: KSH, 2018. FEBRUÁR 12.

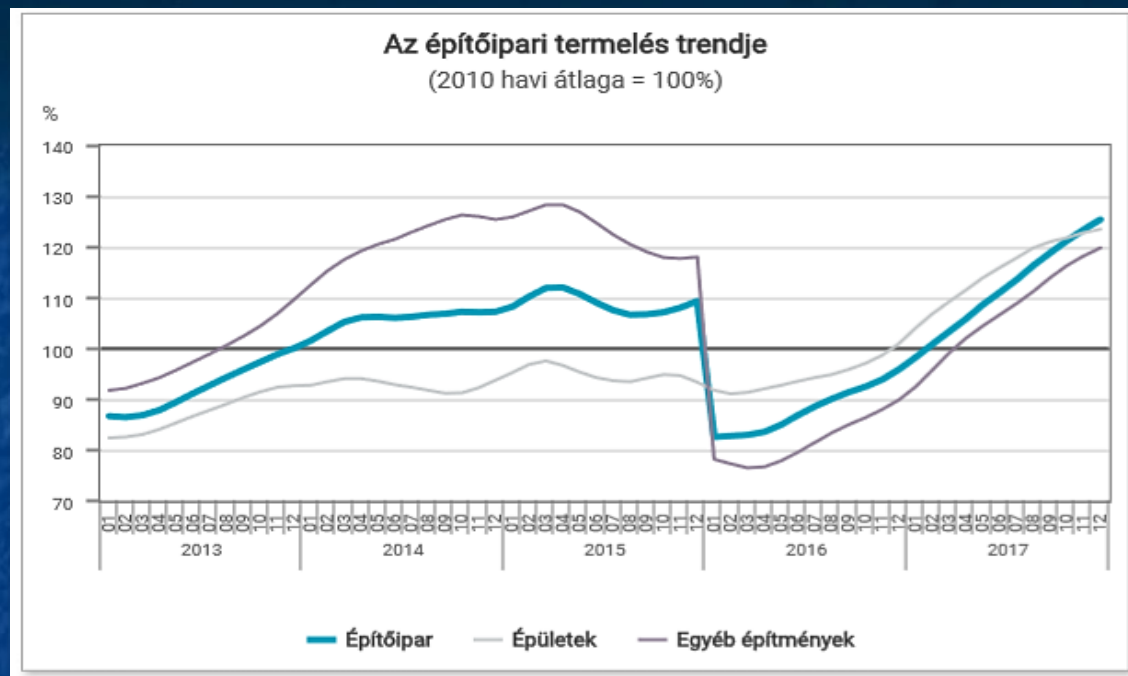
ÚGY FOGALMAZTUNK: A HAZAI ÉPÍTŐIPAR

- MÉLY VÁLSÁGOT ÉLT ÁT A 2008. – 2012. KÖZÖTTI ÉVEKBEN;**
- UTÁNA 2013. – 2015. KÖZÖTT NÖVEKEDÉS,**
- MAJD 2015. - 2016. FORDULÓJÁN ZUHANÁS,**
- 2017-BEN GYORS NÖVEKEDÉS.**

TARTÓS LEHET-E EZ A NÖVEKEDÉS?

**GKI-PROGNÓZIS: AZ ÉPÍTŐIPAR 2018-BAN
LEGALÁBB 10 %-OS NÖVEKEDÉST VÁR**

ENNEK A „HULLÁMZÁSNAK” A HATÁSA?

A KERESLET VÁLTOZÁSA NEM ELSŐSORBAN A GAZDASÁG VALÓS IGÉNYIBŐL FAKAD, HANEM MESTERSÉGES FELFUTTATÁSOK ÉS VISSZAFOGÁSOK KÖVETIK EGYMÁST; EZ A „HULLÁMZÁS” SZINTE KÖVETHETETLEN AZ ÉPÍTÉSI - TERMELÉSI KAPACITÁSOKKAL → TORZULNAK A CÉGEK, ROMLIK A TELJESÍTŐKÉPESSÉGÜK, HATÉKONYSÁGUK, SZAKEMBERHIÁNY, KIHASZNÁLATLANSÁG ... →

FONTOS SZEGMENS: LAKÁSÉPÍTÉS

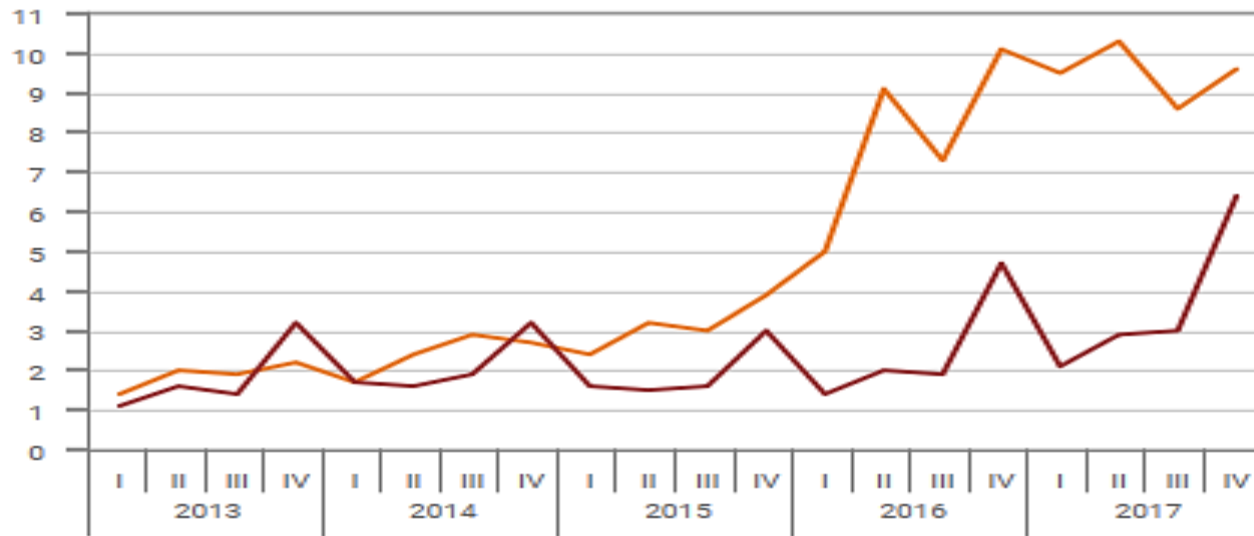

2016-TŐL KORMÁNYZATI PROGRAMOK A LAKÁSÉPÍTÉSRE
CSALÁDI OTTHONTEREMTÉSI KEDVEZMÉNY („CSOK”),
LAKÁS(ÉRTÉKESÍTÉSI) ÁFA-CSÖKKENTÉS 27 % → 5 %,
KAMATTÁMOGATÁS, STB.

EGYÉRTELMEŰEN JÓ HATÁS

A lakásépítések alakulása

Ezer darab

— A kiadott lakásépítési engedélyek és egyszerű bejelentések száma
— A használatba vett lakások száma

2017. ÉVBEN ÖSSZESEN

HASZNÁLATBA VETT LAKÁSOK SZÁMA:

14. 389 DARAB (+ 44 %)

LAKÁSÉPÍTÉSI ENGEDÉLYEK,

ILLETVE BEJELENTÉSEK SZÁMA: 37.997 DARAB (+120 %)

**AZ ÉPÍTŐIPARBAN FOGLALKOZTATOTTAK SZÁMA 2016-
BAN ÖSSZESEN:**

**277.800 FŐ = 6,4 % AZ EU – ÁTLAG: 6,5 %
(TERMELÉKENYSÉGI DIFFERENCIA ?)**

**AZ ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK (MUNKAVÁLLALÓK) SZÁMA
2016-BAN: 99.000 FŐ**

**2016-BAN AZ ÉPÍTŐIPARI ÁTLAGOS BRUTTÓ KERESETEK
2,1 %-KAL NÖTTEK (A NEMZETGAZDASÁG ÁTLAGÁBAN
A KERESETNÖVEKEDÉS 6,1 %-OS VOLT);**

**ÍGY A HAVI BRUTTÓ ÁTLAGKERESET ÖSSZEGE: 201.095
Ft/FŐ (A NEMZETGAZDASÁG ÁTLAGA 263.171 Ft/FŐ
VOLT).**

(FORRÁS: KSH, ÉVOSz, 2017.)

A 2017. ÉVI KERESETNÖVEKEDÉS NAGYMÉRTÉKŰ VOLT AZ ÉPÍTŐIPARBAN, DE MÉG NINCS RELEVÁNS KSH-ADAT; BECSLÉS: + 20 – 25 % BÉRNÖVEKEDÉS

ENNEK ELLENÉRE NAGY A SZAKEMBERHIÁNY (FIZIKAI DOLGOZÓ ÉS SZELLEMI DOLGOZÓ EGYARÁNT)

SZAKKÉPZÉS? MUNKAERŐ-UTÁNPÓTLÁS?

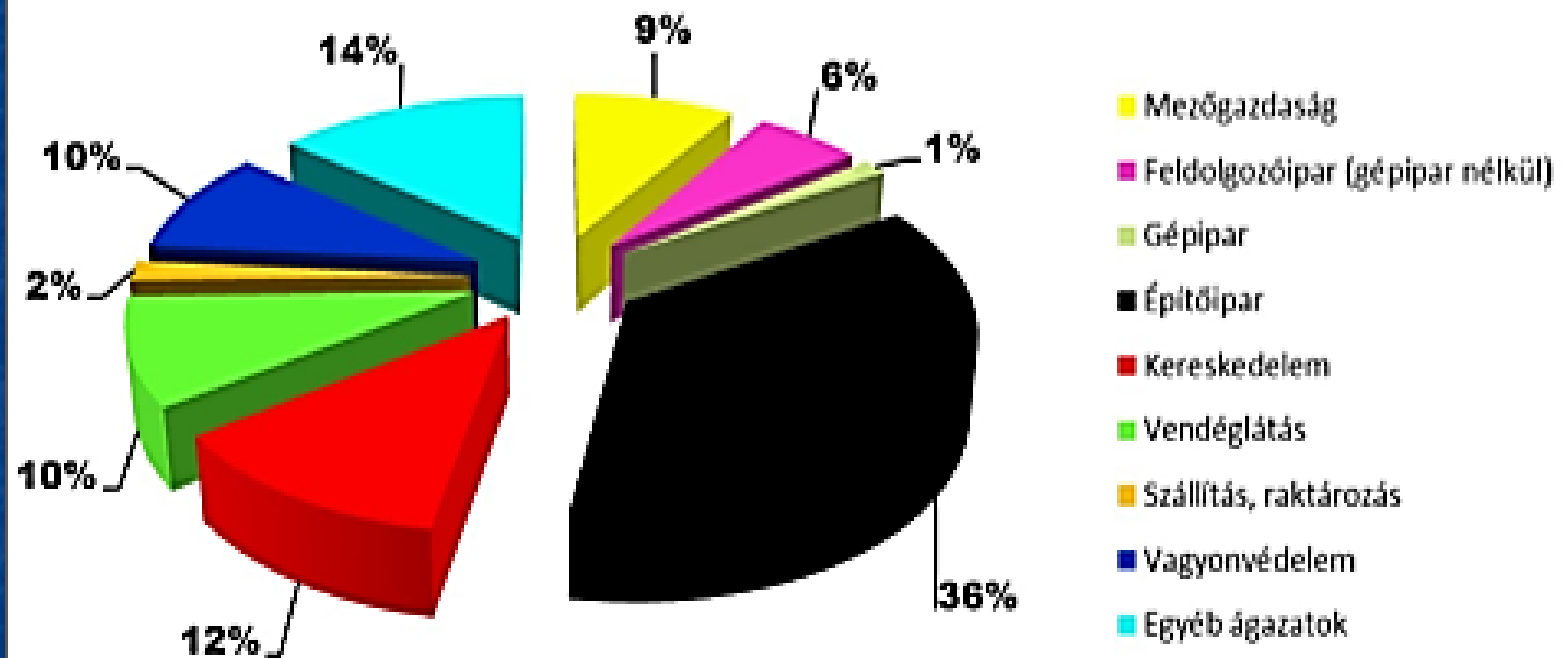
ELVÁNDORLÁS?

FEKETE (SZÜRKE) FOGLALKOZTATÁS ?

(FORRÁS: KSH, ÉVOSz, 2017.)

Feketén foglalkoztatott munkavállalók ágazati megoszlása (2017. I-III. negyedév)

(összesen: 9 591 fő)

FORRÁS: NGM, 2017. NOVEMBER 28.

A REGISZTRÁLT **ÉPÍTŐIPARI VÁLLALKOZÁSOK** SZÁMA

2016. ÉV VÉGÉN: 88.514

EBBŐL MŰKÖDŐ VÁLLALKOZÁS: ~ 82.000

AZ MKIK ÁLTAL NYILVÁNTARTOTT: ~ 65.800

A REGISZTRÁLT VÁLLALKOZÁSOK MEGOSZLÁSA A FOGLALKOZTATOTTAK SZÁMA SZERINT:

LÉTSZÁM-KATEGÓRIA	CÉG	MEGOSZLÁS
• ÖNÁLLÓ VÁLLALKOZÓ	39.681	44,83 %
• 9 FŐ ALATTI TÁRSAS	44.896	50,72 %
• 10 – 49 FŐ KÖZÖTTI TÁRSAS	3.634	4,11 %
• 50 – 249 FŐ KÖZÖTTI TÁRSAS	287	0,32 %
• 250 FŐ FELETTI TÁRSAS	16	0,02 %

**LÉNYEGÉBEN A TELJES MAGYAR ÉPÍTŐIPAR
MAGÁNTULAJDONBAN VAN.**

A TULAJDONOSOK

- **INFRASTRUKTURÁLIS ÉPÍTÉS, MÉLYÉPÍTÉS
FELE RÉSZBEN KÜLFÖLDI, FELE RÉSZBEN HAZAI**
- **MAGASÉPÍTÉS
TÖBBSÉGÉBEN HAZAI**
- **SZERELŐIPAR
JELLEMZŐEN VEGYES TULAJDON**
- **SZAKIPAR
ELAPRÓZOTT, GYÁRTÓKHOZ, TECHNOLÓGIÁKHOZ
KÖTÖTT, VEGYES**

AZ ELMÚLT NÉHÁNY ÉVBEN JELENTŐS

- **TULAJDONOSI ÁTRENDEZŐDÉS ÉS**
- **TULAJDONOSI GENERÁCIÓVÁLTÁS ZAJLIK.**

AZ OKOK ÖSSZETETTEK:

- **A 2008-2010-ES VÁLSÁG KÖVETKEZMÉNYEI**
- **MAGYARORSZÁG CSÖKKENT VONZEREJE A KÜLFÖLDI ÉPÍTŐIPARI CÉGEK SZEMÉBEN**
- **AZ 1990-1995. KÖZÖTTI CÉG-PRIVATIZÁCIÓ SORÁN MEGJELENT HAZAI TULAJDONOSOK „KIÖREGEDÉSE”**
- **ERŐSÖDŐ TŐKEKONCENTRÁCIÓ, CÉGFELVÁSÁRLÁSOK, OLIGOPOL PIACSZERKEZET KIALAKULÁSA**

LÁTTUK, HOGY **2016. ÉVBEN** A MAGYARORSZÁGI
ÉPÍTÉSI TERMELÉS 1.813 MILLIÁRD FORINT VOLT

EBBŐL A PRODUKCIÓBÓL

- MINTEGY 768 MILLIÁRD FORINTOT TETT KI AZ
INFRASTRUKTURÁLIS ÉPÍTÉS ;
- MINTEGY 1.045 MILLIÁRD FORINTOT TETT KI A
MAGASÉPÍTÉS .

MILYEN CÉGEK ÁLLTAK 2016-BAN A HAZAI
TOPLISTÁK ÉLÉN ?

INFRASTRUKTURÁLIS ÉPÍTÉS / 2016. ÉVBEN

**ÚT-, HÍD - ÉS VASÚTÉPÍTÉS, KÖZMŰÉPÍTÉS,
ÁLTALÁNOS ÉS SPECIÁLIS MÉLYÉPÍTÉS –
ÖSSZESEN 768 MD Ft VOLT**

AZ ELSŐ TÍZ CÉG EGYÜTT: 191 MD Ft (25 %)

- COLAS HUNGÁRIA ÉPÍTŐIPARI ZRT.**
- COLAS ÚT ZRT.**
- DUNA ASZFALT ÚT- ÉS MÉLYÉPÍTŐ KFT.**
- EUROASZFALT ÉPÍTŐ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.**
- KÖZGÉP ÉPÍTŐ ÉS FÉMSZERKEZETGYÁRTÓ KFT.**
- MÉSZÁROS ÉS MÉSZÁROS KFT.**
- PENTA ÁLTALÁNOS ÉPÍTŐ KFT.**
- STRABAG ÁLTALÁNOS ÉPÍTŐ KFT.**
- SWITELESKY MAGYARORSZÁG KFT.**
- SWIETELSKY VASÚTTECHNIKA KFT.**

(FORRÁS: FIGYELŐ TOP 200; HVG TOP 500, ILLETVE MÉRLEG-ADATOK)

MAGASÉPÍTÉS / 2016. ÉVBEN
ÖSSZESEN 1.045 MD Ft VOLT

AZ ELSŐ TÍZ CÉG EGYÜTT: 297 MD Ft (28 %)

- **AKTUÁLBAU ÉPÍTŐIPARI ÉS KERESKEDELMI KFT.**
- **GRABARICS ÉPÍTŐIPARI KFT.**
- **KÉSZ ÉPÍTŐ ÉS SZERELŐ ZRT.**
- **MARKET ÉPÍTŐ ZRT.**
- **MERKBAU ÉPÍTŐIPARI ÉS KERESKEDELMI KFT.**
- **STRABAG MML KFT.**
- **SWIETELSKY MAGYARORSZÁG KFT.**
- **WEINBERG '93 KFT.**
- **WEST HUNGÁRIA BAU KFT.**
- **ZÁÉV ÉPÍTŐIPARI ZRT.**

(FORRÁS: FIGYELŐ TOP 200; HVG TOP 500, ILLETVE MÉRLEG-ADATOK)

A LEGNAGYOBB **TERVEZŐ CÉGEK** / 2016. ÉVBEN

• FŐMTERV ZRT.	6,809 MD Ft	282 FŐ
• UVATERV ZRT.	2,020 MD Ft	235 FŐ
• UNITEF MÉRNÖK ZRT.	1,804 MD Ft	94 FŐ
• CÉH ZRT. - TERVEZÉS	1,708 MD Ft	87 FŐ
• KÖZTI ZRT.	1,618 MD Ft	82 FŐ
• RODEN MÉRNÖKI IR. KFT.	1,591 MD Ft	60 FŐ
• MÉRTÉK ÉP. STÚDIÓ KFT.	1,252 MD Ft	35 FŐ
• INFRAPLAN KFT.	1,104 MD Ft	28 FŐ
• SPECIÁLTERV KFT.	0,931 MD Ft	43 FŐ
• FINTA ÉS TÁRSAI KFT.	0,782 MD Ft	25 FŐ
• ÓBUDA-ÚJLAK ZRT. - TERVEZÉS	0,769 MD Ft	64 FŐ

(FORRÁS: MÉRLEG-ADATOK)

A LEGNAGYOBB MÉRNÖK-LEBONYOLÍTÓ, MŰSZAKI ELLENŐRI CÉGEK / 2016. ÉVBEN

• UTIBER KÖZÚTI BERUHÁZÓ KFT.	3,593 MD Ft	136 FŐ
• ÓBUDA-ÚJLAK ZRT. - MÉRNÖKI TEV.	1,485 MD Ft	42 FŐ
• CÉH ZRT. - MÉRNÖKI TEVÉKENYSÉG	1,429 MD Ft	40 FŐ
• VESZPRÉMBER BERUHÁZÁSI ZRT.	1,153 MD Ft	36 FŐ
• FŐBER NEMZETKÖZI MÉRNÖKI ZRT.	1,054 MD Ft	92 FŐ
• ECO-TEC MŰSZAKI TANÁCSADÓ KFT.	0,971 MD Ft	61 FŐ
• DVM DESIGN KFT.	0,577 MD Ft	41 FŐ
• TSPC HUNGARY KFT.	0,512 MD Ft	22 FŐ
• SPÁNYI PARTNERS ZRT.	0,389 MD Ft	25 FŐ

(FORRÁS: MÉRLEG-ADATOK)

**A LEGNAGYOBB MÉRNÖK-LEBONYOLÍTÓ,
MŰSZAKI ELLENŐRI CÉGEK / 2016. ÉVBEN**

**100 %-BAN ÁLLAMI TULAJDONÚ CÉGEK,
A NEMZETI FEJLESZTÉSI MINISZTERIUM „ALATT”**

- NEMZETI INFRASTRUKTÚRA
FEJLESZTŐ ZRT. 460 FŐ**
- NEMZETI FEJLESZTÉSI PROGRAMIRODA
NONPROFIT KFT. 85 FŐ**

(FORRÁS: MÉRLEG-ADATOK)

MIVEL FOGLALKOZUNK ?

- ✓ **AZ ÉPÍTÉSI PIAC FOGALMA,**
- ✓ **KITEKINTÉS A NEMZETKÖZI ÉPÍTÉSI PIACRA,**
- ✓ **A MAGYARORSZÁGI ÉPÍTÉSI PIAC JELLEMZŐI,**
- **NÉMI ÉPÍTÉSI PIACI PROGNÓZIS**

AZ ÁLTALÁNOS GAZDASÁGI KLÍMA A GKI ZRT. PROGNÓZISA SZERINT

- **A MAGYAR GAZDASÁGBAN AZ ELMÚLT HÓNAPOKBAN FOLYTATÓDTAK A TAVALYI ÉVRE JELLEMZŐ TENDENCIÁK ÉS 2018. ÉV VÉGÉIG EBBEN NEM VÁRHATÓ ÉRDEMI VÁLTOZÁS**
- **A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS (AZ EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSOK FELFUTÁSÁNAK, ILLETVE AZOK KÖLTSÉGVETÉSI MEGELŐLEGEZÉSÉNEK, A VÁLASZTÁSOK ELŐTTI ÉLÉNKÍTŐ POLITIKÁNAK KÖSZÖNHETŐEN) + 3,8 - 4%-OS ÜTEME ÉRDEMBEN MEGHALADJA AZ EU ÁTLAGÁT**

- A NÖVEKEDÉS **BERUHÁZÁS-VEZÉRELT** MARAD, BÁR A BERUHÁZÁSOK 2017. ÉVI 17 %-OS NÖVEKEDÉSI ÜTEME JELENTŐSEN LASSULNI FOG
- GYORS A FOGYASZTÁS EMELKEDÉSE IS, 4 %-NÁL NAGYOBB BŐVÜLÉSRE SZÁMÍTHATUNK
- A KÜLSŐ ÉS BELSŐ EGYENSÚLY KISSÉ ROMLIK, AZ INFLÁCIÓ GYORSUL, DE EZ EGYELŐRE NEM JELENT PROBLÉMÁT
- A FOLYAMATOK RÖVID TÁVON KEDVEZŐEK, MIKÖZBEN TOVÁBBRA IS HIÁNYOZNAK A TÁVLATOS MEGOLDÁSOK.

Az OECD előrejelzése (éves változás, %)

	2015	2016	2017	2018	2019
GDP	3,4	2,2	3,9	3,6	2,8
Lakossági fogyasztás	3,6	4,3	4,4	5,1	4,8
Beruházás	1,9	-10,6	19,6	10,5	6,8
Export	8,5	3,4	8,5	5,6	4,8
Import	6,4	2,9	10,8	7,1	6,6
Nettó export	2,2	0,7	-1,0	-0,9	-1,3
Fogyasztói árak	-0,1	0,4	2,3	2,7	3,4
Munkanélküliségi ráta (%)	6,8	5,1	4,2	4,0	3,8
Államadósság (GDP%)	74,7	73,9	71,5	70,0	68,4

Forrás: OECD, Portfolio

FORRÁS: PORTFOLIO.HU, 2017. NOVEMBER 28.

A KÖZSZFÉRA ÚJ ÉPÍTÉSI IGÉNYEI ALAPVETŐEN A SZÉCHENYI 2020 PROGRAMBÓL KÖVETKEZNEK;

- **2018. ELSŐ HARMADÁBAN EZEK KONKRETIZÁLÁSA, TERVEZÉSE, RÉSZÜKRE A TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉS MEGKÖTÉSE MEG FOG TÖRTÉNNI,**
- **ENNEK ALAPJÁN AZ ÉPÍTÉSI FELADATOK (KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK) JÓ RÉSZE ELINDULT,**
- **A JELENTŐSEBB ÉPÍTÉSI FELADATOK TÉNYLEGES MUNKÁI 2017-2018. ÉVEKRE TEHETŐK**

+ MEGKEZDŐDIK A PAKS II. BERUHÁZÁS (ROSZATOM-BERUHÁZÁS ; AZ ÉPÍTÉSI BERUHÁZÁSI FELADATOK NAGYSÁGA KB. 500 MD Ft)

**+ HAZAI KÖLTSÉGVETÉSI FORRÁSBÓL (IS) JELENTŐS
ÉPÍTKEZÉSEK, PÉLDÁUL:**

- **„MODERN VÁROSOK” PROGRAM**
- **VÁROSLIGET, BUDAI VÁR, PUSKÁS FERENC STADION,
EGYÉB SPORTBERUHÁZÁSOK, MAGYAR ÁLLAMI
OPERAHÁZ REKONSTRUKCIÓJA, BUDAPESTI M3 METRÓ
FELÚJÍTÁSA, STB.**
- **BUDAPEST – BELGRÁD VASÚTVONAL (KÍNAI
RÉSZVÉTELLEL)**

**ÖSSZESEGÉBEN: A 2018-AS ÉVBEN A KÖZSZFÉRA
MEGRENDELŐI ÚJRA / TOVÁBBRA IS FELÍVELŐ PÁLYÁT
JELENTENEK AZ ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓKNAK.**

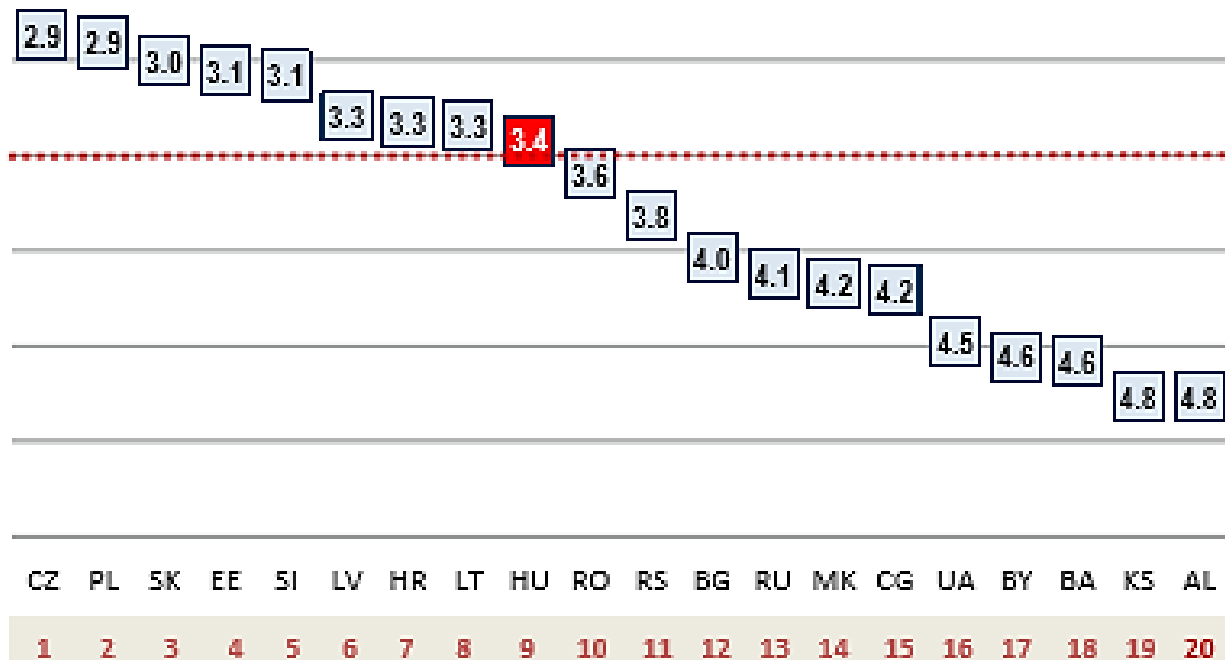
**A MAGÁNSZFÉRA BERUHÁZÁSI ELKÉPZELÉSEI /
LEHETŐSÉGEI MINDENKÉPPEN JAVULNAK A
PROGNÓZISOK SZERINT, MAGYARORSZÁG
VISSZAKERÜLT KÖZÉP-KELET EURÓPA BEFEKTETÉSI
TÉRKÉPÉRE AZ INGATLANFEJLESZTŐI KEREKASZTAL
EGYESÜLET MEGÍTÉLÉSE SZERINT IS**

- **VÉGET ÉRT A RECESSZIÓS IDŐSZAK, ÁM A GAZDASÁGI
NÖVEKEDÉSI TREND NEM LÁTSZIK EGYÉRTELMŰEN
ERŐSNEK ÉS HOSSZÚ TÁVÚNAK MAGYARORSZÁGON;**
- **RELATÍVE ALACSONY A FIZETŐKÉPES KERESLET;**
- **CSÖKKENT A BEFEKTETŐI BIZALMATLANSÁG A PIACOT,
ILLETVE A GAZDASÁGPOLITIKA CÉLJAIT ÉS ESZKÖZEIT
ILLETŐEN;**
- **HITEL LENNE, DE KEVESEN VESZIK IGÉNYBE
FEJLESZTÉSI CÉLLAL.**

KÜLFÖLDI BEFEKTETŐ / ÉPÍTTETŐ ?

Az adott ország értékelése, mint befektetési célpont - 2017 (→ 7)

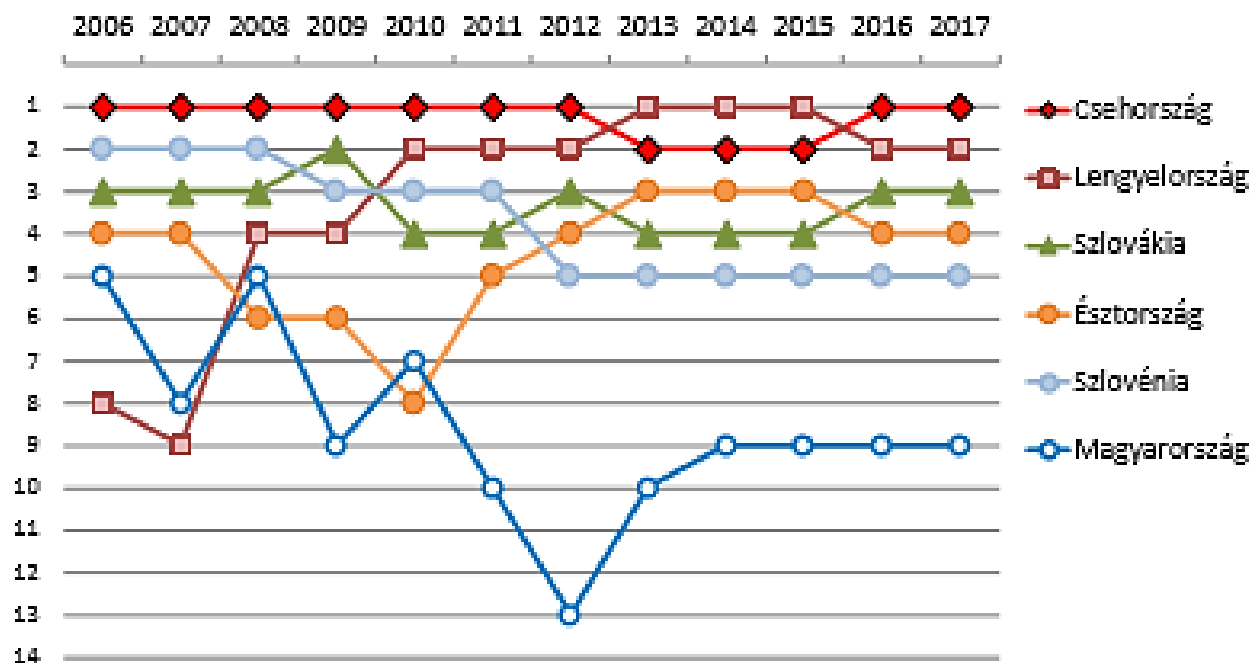
1 = nagyon vonzó 6 = nem vonzó (középérték: 3,5)

Forrás: AHK-Konjunktúrafelmérés Közép- és Kelet-Európa 2017.

KÜLFÖLDI BEFEKTETŐ / ÉPÍTETŐ ?

Vonzó mint befektetési célország
kiemelt országok helyezései (→ 7)

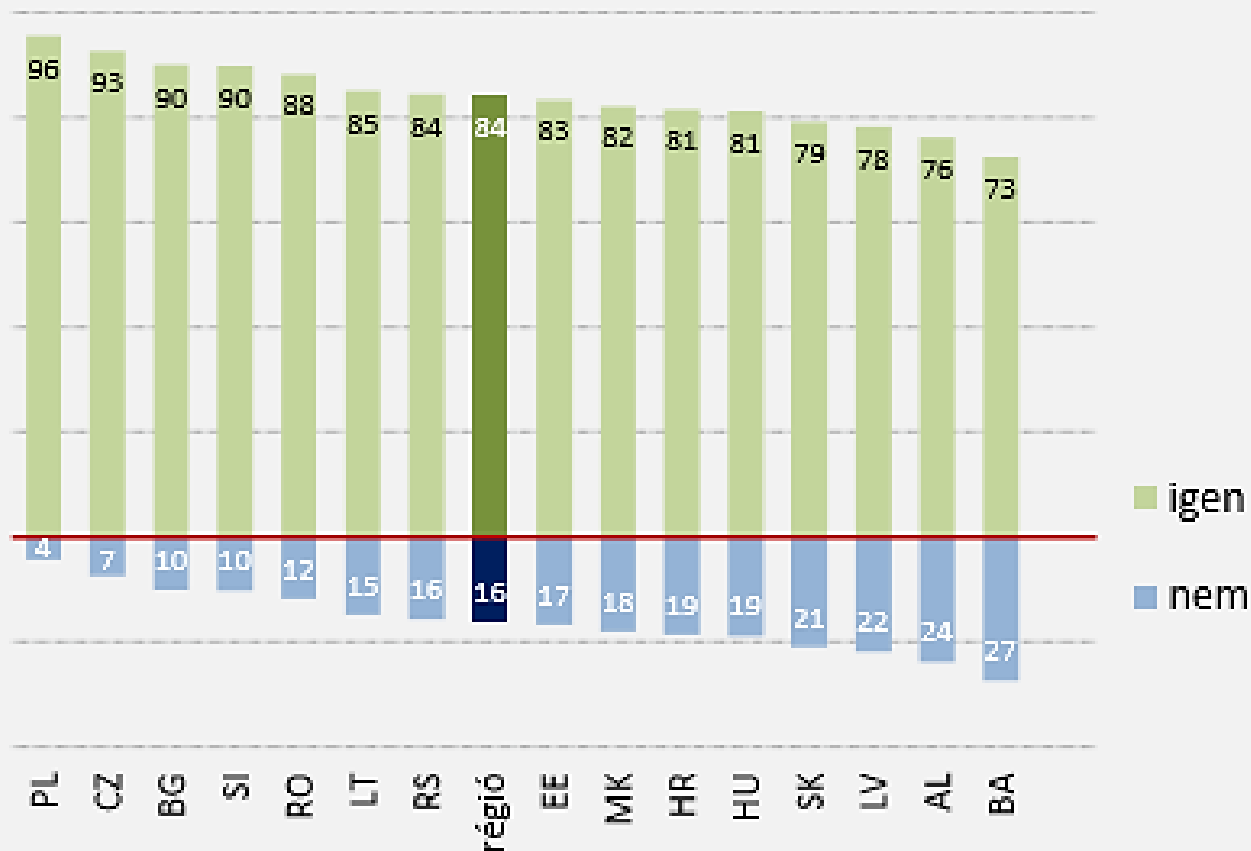

Forrás: AHK-Konjunktúrafelmérés Közép- és Kelet-Európa 2017.

KÜLFÖLDI BEFEKTETŐ / ÉPÍTETŐ ?

Ma ismét jelenlegi országát választaná befektetési célországként?

százalék

Forrás: AHK-Konjunktúrafelmérés Közép- és Kelet-Európa, 2017

LAKÁSÉPÍTÉS 2010/2015: 80 % PIACVESZTÉS TÖRTÉNT!

- **HOGYAN KÖVETHETI-E EZT GYORS FELÉLEDÉS?**
- **KORMÁNYZATI PROGRAMOK: CSALÁDI OTTHON-TEREMTÉSI KEDVEZMÉNY („CSOK”), KAMAT-TÁMOGATÁS, STB.**
- **ÉPÍTÉSÜGYI SZABÁLYOZÁSI EGYSZERŰSÍTÉSEK**

PROGNÓZIS 2018-RA: 15.000 –NÉL TÖBB LAKÁS FOG ÉPÜLNI (TAVALY CSAKNEM 38.000 ENGEDÉLY!)

A CSALÁDI OTTHONTEREMTÉSI KEDVEZMÉNYRE JELENTKEZŐK SZÁMA ELÉRTE AZ 50 EZRET, AZ IGÉNYELT TÁMOGATÁSI ÖSSZEG PEDIG MEGHALADTA A 126 MILLIÁRD FORINTOT, AMI SZINTÉN KOMOLY HATÁSSAL VAN A TELJES SZEKTORRA →

FOLYTATÓDÓ LAKÁSPIACI BOOM

A MAGÁNŞZFÉRA **TERMELŐ (IPARI) ÉS A LOGISZTIKAI BERUHÁZÁSOKRA VONATKOZÓ ÉPÍTÉSI IGÉNYEI**

- **VAN-E AZ ELŐÁLLÍTOTT TERMÉKRE VÁSÁRLÓERŐ ?
EU-PIAC ?**

- **MILYEN A BERUHÁZÁSI KLÍMA? JAVULÁS
ÉRZEKELHETŐ**

KECSKEMÉT, MERCEDES-BENZ BŐVÍTÉS

NYÍREGYHÁZA, LEGO-BŐVÍTÉS

GYÖNGYÖSHALÁSZI, APOLLO-TYRES GUMIGYÁR

A HAZAI FEJLESZTŐK ÓVATOSAK MARADTAK

IRODÁK, KERESKEDELEM, IDEGENFORGALOM: AZ ÉPÍTÉSI IGÉNYEK NÖVEKSZENEK

- **AZ IRODAÉPÜLETEK KIHASZNÁLATLANSÁGI RÁTÁJA JAVULT, JELENTŐS BÉRLŐI ÉRDEKLŐDÉS A „ZÖLD” IRODÁK IRÁNT (PRESZTÍZS-SZEMPONTOK IS)**
- **„PLÁZASTOP” – NÖVEKVŐ ÚJ IGÉNY? VÁSÁRLÓERŐ, STB.**
- **SZÁLLODÁK EXPONÁLT TERÜLETEKEN**
- **WING - MAGYAR TELEKOM ÚJ IRODAÉPÜLET, ERICSSON IRODAHÁZ**
- **FUTUREAL – BUDAPEST ONE, CORVIN NEGYED, LAKÓPARKOK**
- **PROPERTY MARKET – BUDAPART, KOPASZI GÁT**

INGATLANFEJLESZTŐI KEREKASZTAL EGYESÜLET
(ALAPÍTVÁ: 2009.)

**A „HIVATÁSOS” MAGÁN-INGATLANFEJLESZTŐK
SZERVEZETE ; 19 TAGVÁLLALATA VAN:**

ATENOR,	BIF,	BIGGEORGE’S,
CPI (VOLT: ABLON),	ECE,	FUTUREAL,
GRÁNIT PÓLUS,	GRAPHISOFT PARK,	HB REAVIS,
HORIZON,	INFOGROUP,	OTP INGATLAN,
PROLOGIS,	PROPERTY MARKET,	SKANSKA,
TALENTIS,	TRIGRÁNIT,	WHITE STAR,
	WING	

ETELE PLÁZA – FUTUREAL, 2020.

BUDAPEST, SZERVITA TÉR

- **HORIZON – SZERVITA SQUARE**
- **BIGGEORGE'S – EMERALD RESIDENCE**

PROPERTY MARKET – BUDAPART, 2019-2021.

**MOL ÚJ SZÉKHÁZA
(SIR NORMAN FOSTER + FINTA JÓZSEF), 2021.**

AGORA – HB REAVIS, 2017 – 2021.

**SKYLIGHT CITY (VOLT MATERIAL CENTER)
WING, 2018.**

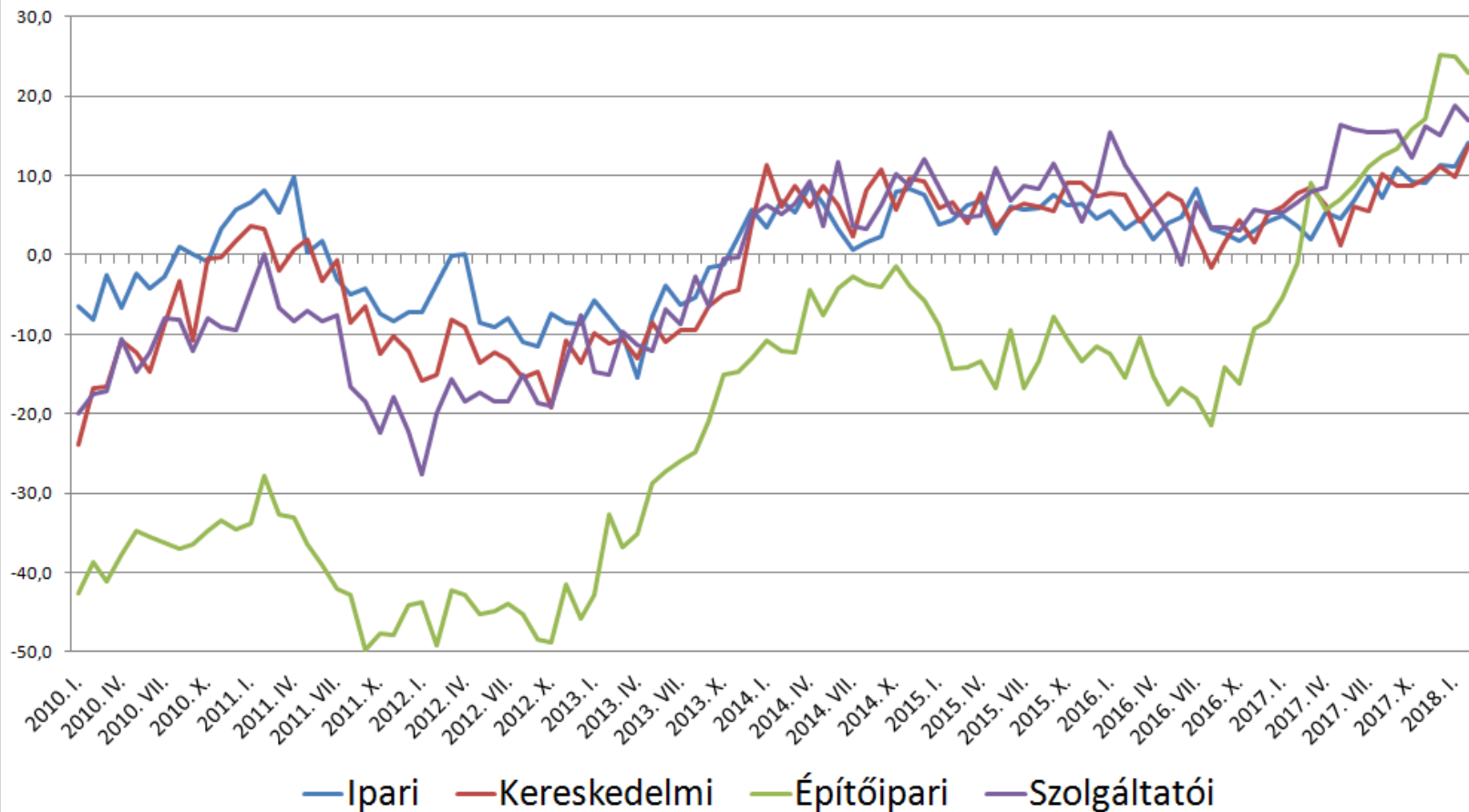
ÖSSZEFOGLALVA: A FIZETŐKÉPES KERESLET JELENTŐSEN NÖVEKSZIK, 2018-BAN NAGYOBB NÖVEKEDÉS VÁRHATÓ A HAZAI ÉPÍTÉSI PIACON.

A KSH FRISS (2018. FEBRUÁR 12.) ADATAI SZERINT AZ ÉPÍTŐIPARI VÁLLALKOZÁSOK 2017. DECEMBER VÉGI SZERZŐDÉSÁLLOMÁNYA

AZ EGY ÉVVEL KORÁBBI SZINTHEZ KÉPEST

- **ÖSSZESEGÉBEN 129,5 %-KAL NÖVEKEDETT, EZEN BELÜL**
- **A MAGASÉPÍTÉSRE VONATKOZÓ SZERZŐDÉSEK ÁLLOMÁNYA 16 %-KAL NÖTT,**
- **AZ INFRASTRUKTURÁLIS ÉPÍTÉSEK SZERZŐDÉSÁLLOMÁNYA 184,5 %-KAL LETT MAGASABB (NAGYVOLUMENŰ KERETSZERZŐDÉSEKKEL).**

Ágazati Bizalmi Indexek

FORRÁS: GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT., 2018. FEBRUÁR

ALAPVETŐEN FONTOS KÉRDÉS: KÉPES-E A MAI HAZAI ÉPÍTŐIPAR TELJESÍTENI EZEKET A MEGNÖVEKEDETT IGÉNYEKET?

A KERESLET FELFUTÁSÁBÓL, ILLETVE HULLÁMZÁSÁBÓL FAKADÓ **NAGYON KOMOLY ÉPÍTŐIPARI GONDOK:**

- **SZAKEMBERHIÁNY: TERVEZŐ ÉS KIVITELEZŐ MÉRNÖK, KVALIFIKÁLT SZAKMUNKÁS**
OKAI: KÜLFÖLDI MUNKAVÁLLALÁS, KIÖREGEDÉS, AZ OKTATÁS, KÉPZÉS PROBLÉMÁI
- **ÉPÍTŐANYAG-HIÁNY, ÉPÍTŐGÉP-HIÁNY**
- **MEREDEKEN EMELKEDŐ HÁTTÉRIPARI ANYAGKÖLTSÉGEK, SZOLGÁLTATÓI DÍJAK**
- **ELAVULT AZ ÉPÍTŐIPARI GÉPPARK, A TECHNIKAI HÁTTÉR**
→ HATÉKONYSÁGI PROBLÉMÁK

ÖSSZESEGÉBEN, A PROBLÉMÁK EZEK EREDŐJEKÉNT:

- HOSSZABB ÁTFUTÁSI IDŐK,
- GYORSAN NÖVEKVŐ ÉPÍTŐIPARI INFLÁCIÓ,
- GYAKORIBB MINŐSÉGI PROBLÉMÁK.

MINDEZEK MELLETT A PIAC SZERKEZETE

OLIGOPOLISZTIKUSSÁ ALAKUL

**5-10 NAGYVÁLLALATTAL, AKIK JELLEMZŐEN RÉSZT
TUDNAK VENNI A JELENTŐS KÖZBESZERZÉSEKEN,
A KISEBB PIACI SZEREPLŐK PEDIG JELLEMZŐEN
ALVÁLLALKOZÓK**

**→ NEM A VERSENYKÉPESSÉGET JAVÍTJA, NEM A
HATÉKONYSÁGOT NÖVELI EZ A FOLYAMAT**

RÖVIDEBB TÁVÚ MEGOLDÁSOK ERRE A PROBLÉMÁRA:

- **„HAZACSÁBÍTANI”** A KÜLFÖLDÖN DOLGOZÓ MUNKAERŐT: VALÓSZÍNŰLEG A BÉREMEELÉS NEM ELEGENDŐ → A MUNKAKÖRÜLMÉNYEKET, MUNKAFELTÉTELEKET, MUNKAKULTÚRÁT IS LÉNYEGESEN JAVÍTANI KELL
- **KÜLFÖLDI** (KELET-EURÓPAI, STB.) ÉPÍTŐIPARI SZAKEMBEREK FOGLALKOZTATÁSA; DE: HOGYAN VISZONYUL HOZZÁ A POLITIKA? NEM OLCSÓ, BONYOLULTABB SZERVEZNI, KOMOLY IRÁNYÍTÁST KÍVÁN
- MÉG INKÁBB **IMPORT** ÉPÍTŐANYAGOK, ÉPÍTÉSGÉPESÍTÉSI MEGOLDÁSOK – NEM OLCSÓ!

HOSSZABB TÁVÚ MEGOLDÁSOK:

- **OKTATÁS, SZAKKÉPZÉS – DUÁLIS SZAKKÉPZÉS (DE A SZAKMA PRESZTÍZSE IGEN ALACSONY)**
- **AZ ÉLŐMUNKA-SZÜKSÉGLET CSÖKKENTÉSE A KIVITELEZÉSBEN,**
- **HATÉKONYSÁGNÖVELŐ BERUHÁZÁSOK (DE VAN-E RÁ ELEGENDŐ TŐKE?)**
- **KORSZERŰ MUNKA- ÉS ÜZEMSZERVEZÉSI MÓDSZEREK.**

ALAPVETŐ KÉRDÉS: MILYEN ÉPÍTŐIPARI KERESLET LESZ HOSSZABB TÁVON?

ALAPVETŐ KÉRDÉS: MILYEN ÉPÍTŐIPARI KERESLET LESZ HOSSZABB TÁVON?

→ ÉRDEMES-E MAGYARORSZÁGON EBBEN AZ IPARÁGBAN HOSSZABB TÁVÚ FEJLESZTÉSEKBE BELEKEZDENI?

KORMÁNYZATI TÁMOGATÁSOK: NGM – ÉVOSZ
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS 2017.
NOVEMBER 24-ÉN

CÉL AZ ÉPÍTÉSI ÁGAZATBAN A TECHNOLOGIÁK KORSZERŰSÍTÉSE, A HATÉKONYSÁG NÖVELÉSE

- A KIVITELEZÉS,
- A TERVEZÉS ÉS
- A MÉRNÖKI SZOLGÁLTATÁSOK TERÉN

JELENTŐS EU ÉS HAZAI FEJLESZTÉSI FORRÁSOK ÁLLNAK RENDELKEZÉSRE TÁMOGATÁS FORMÁJÁBAN (ÖNRÉSZ VÁLLALÁSA MELLETT)

VISSZATÉRVE AZ ÉPÍTÉSI PIACI PROGNÓZISRA

KÖZÉPTÁVON (2019-2020-BAN) A KÖZSZFÉRA ÉPÍTÉSI PIACÁN VALÓSZÍNŰLEG **NÉMILEG VISSZAFOGOTTABB** IDŐSZAK JÖN, HISZEN

- A 2014-2020. KÖZÖTTI FEJLESZTÉSI EU-TÁMOGATÁS TELJES ÖSSZEGE 7.600 MD Ft LESZ (A „VOLT” ÚSZT – NÉL 8,5%-KAL KISEBB), EMELLETT,
- A FELHASZNÁLÁSI PRIORITÁSOK MÁSOK LETTEK, ENNEK KÖVETKEZTÉBEN (IS) ÖSSZESEGÉBEN CSÖKKEN AZ ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK ÉPÍTÉSRE FORDÍTHATÓ FORRÁSOK MÉRTÉKE,
- AZ „ELŐREFUTTATOTT” TELJESÍTÉSEK HATÁSA;
- AZ ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS HELYZETE ILYEN TÁVON NEM LÁTHATÓ.

KÖZÉPTÁVON (2019-2020-BAN) A MAGÁNÉPÍTETŐI PIACOT TEKINTVE

**A 2000-ES ÉVEK MAGÁN-INGATLANPIACI „ARANYKORA”
VÁRHATÓAN NEM FOG VISSZATÉRNI KÖZÉP-
EURÓPÁBAN, DE LESZ FEJLŐDÉS;
HA EURÓPÁBAN VALÓDI LENDÜLET LESZ EZEN A TÉREN,
AZ VALÓSZÍNŰLEG MINKET IS ÉRINT, HISZEN A
NEMZETKÖZI INGATLANFEJLESZTÉSI, BEFEKTETÉSI
PIAC RÉSZÉ VAGYUNK ;
DE FONTOS KÉRDÉS: A HAZAI LAKÁSÉPÍTÉSI PIACI
KERESLET ALAKULÁSA; PÉLDÁUL ÁFA 5 %-OS
MÉRTÉKE MEDDIG MARAD?**

**ÖSSZESEGÉBEN: VANNAK A BIZONYTALANSÁGI
FAKTOROK KÖZÉPTÁVON**

HOSSZABB TÁVON (2020. UTÁN) ?

TÖBB A BIZONYTALANSÁG ...

NAGY VALÓSZÍNŰSÉGGEL

- **2020. UTÁN AZ EU-TÁMOGATÁSOK CSÖKKENNI FOGNAK → A KÖZSZFÉRA PIACA ZSUGORODIK AZ ÉRINTETT ORSZÁGOKBAN, ÍGY MAGYARORSZÁGON IS,**
- **ÖSSZEFÜGGÉSEK A VILÁGGAZDASÁGGAL ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ FEJLŐDÉSÉVEL; HA EZEK TENDENCIÁIBAN NEM LESZ NAGY VÁLTOZÁS, AKKOR**
- **A MAGÁNFEJLESZTÉSEK TERÉN AZ „INGA VISSZALENDÜLŐBEN” LESZ – NÖVEKEDHET A KERESLET EBBEN AZ ÉPÍTÉSI PIACI SZEGMENSBEN,**

- EZZEL EGYÜTT ÁLTALÁBAN VÁLTOZIK AZ (INGATLAN)FEJLESZTÉSI „**FILOZÓFIA**” , AZAZ
- AZ (ÉRTÉKNÖVELŐ) FELÚJÍTÁS FOG DOMINÁLNI EURÓPÁBAN, EHHEZ A BANKI, HITELEZÉSI AKTIVITÁS IS NŐ
- A KÖRNYEZETBARÁT ÚJ ÉPÍTÉSEK MELLETT,
- ÁM A FEJLŐDÉS FÖLDRAJZI SÚLYPONTJAI MÓDOSULNAK
(KÍNA, TÁVOL-KELET, INDIA, LATIN-AMERIKA, AFRIKA, ÉSZAK-AMERIKA)

PROGNOSZTIZÁLHATÓ FONTOSABB ÉPÍTÉSI TRENDEK, ELVEK, ÖSSZHANGBAN AZ EURÓPA 2020 STRATÉGIÁVAL:

- **ÁLTALÁNOS VÁROSISODÁSI FOLYAMATOK:
2025-BEN MÁR ~ 30 ÓRIÁSVÁROS (L > 10
MILLIÓ FŐ) LESZ A VILÁGON,**
- **KÖRNYEZETTUDATOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSEK,**
- **ÉLETCIKLUS-ELEMZÉSEN (IS) ALAPULÓ
PROJEKTFEJLESZTÉS, TERVEZÉS,**
- **AZ ALACSONY ENERGIAFELHASZNÁLÁSÚ
ÉPÜLETEK (KÖTELEZŐEN) ÁLTALÁNOSSA VÁLÁSA,**
- **A MEGLÉVŐ ÉPÜLET- ÉS ÉPÍTMÉNYÁLLOMÁNY
ENERGIAHATÉKONY, KOMPLEX, ÉRTÉKNÖVELŐ
FELÚJÍTÁSA,**

- **BONYOLULTABB, ÖSSZETETTEBB, MŰSZAKILAG IGÉNYESEBB, JOBB MINŐSÉGET, FENNTARTHATÓ ÜZEMELTETÉST, HOSSZABB ÉLETTARTAMOT GARANTÁLÓ ÉPÍTÉSZEI ÉS MÉRNÖKI MEGOLDÁSOK,**
- **TOVÁBB SPECIALIZÁLÓDÓ ÉS FELÉRTÉKELŐDŐ (ÉPÍTÉSZI, MÉRNÖKI) SZAKTUDÁS AZ EGÉSZ FEJLESZTÉSI FOLYAMATBAN,**
- **A MEGVALÓSÍTÁSI (KIVITELEZÉSI) FOLYAMAT KÖRNYEZET-BARÁTABBÁ VÁLÁSA,**
- **ÚJFAJTA PARTNERSÉG A KÖZREMŰKÖDŐK: FEJLESZTŐ / ÉPÍTETŐ, TERVEZŐ, KIVITELEZŐ, ÜZEMELETETŐ KÖZÖTT,**
- **A TERVEZÉSI, PROJEKT- ÉS KIVITELEZÉS-SZERVEZÉSI MÓDSZEREK UGRÁSSZERŰ FEJLŐDÉSE (DIGITALIZÁCIÓ, BIM, STB.).**

**EZEN ÁLTALÁNOS FEJLŐDÉSI TENDENCIÁK
MENTÉN AZ ÉPÍTŐIPAR (A TERVEZÉS ÉS A
KIVITELEZÉS, A TELJES HÁTTÉRIPARÁVAL EGYÜTT)
A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS
EGYIK MOZGATÓRUGÓJÁVÁ VÁLHAT.**

* * *